

ARADI KÖZLÖNY

53. évfolyam 10. szám
1938. január 14., péntek.

Felolós-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

Bucuressti

Sulinából szikratávírón jelentették, hogy a hegyekben beállott olvadás következtében a Dunărea vize annyira megnőtt, hogy átszakította a gátakat és a várost elöntötte. A lakosság nagyrésze veszedelemben forog. A hír vétele után a „Regele Carol” hajó nyomban elindult a constantai kikötőből Sulina felé, hogy a hatóságok rendelkezésére álljon. A hajó meg is érkezett és 400 menekültet vett fedélzetére, akiknek házaik az ár rombadöntötte. A város valamennyi háza csekély kivétellel vízben áll. Brailában valamennyi vontatógőzöst és dereglyét a brailai Dunărea-ágba rendelték, hogy a jégtorlaszt eltávolítsák. Két ágyunaszád élelmiszerekkel Sulinába érkezett.

Paris

A francia kormány tagjai az összes államtitkárok bevonásával ma délután minisztertanácsra gyűltek össze. A tanácskozás végén délután 3 óra tájban hivatalos közleményt adtak ki, amely közli, hogy a minisztertanács ülésén Chaumets miniszterelnök és Bonnet pénzügyminiszter ismertette a politikai és pénzügyi helyzetet és a súlyos következményeket, amelyeket a helyzet alakulása a devizapiacokon előidéz. A minisztertanács egyhangulag kifejezte azt az akaratát, hogy letörje a spekulációt és minden erejével megvédi a frank színvonalát. Elhatározta a minisztertanács, hogy Chaumets miniszterelnök felhívást intéz a kamara mai ülésén, úgy az országgyűléshez, mint a francia néphez. A felhívásban a miniszterelnök fel fogja szólítani Franciaország népét, hogy támogassa a kormánynak az állam pénzügyi nehézségeinek leküzdésére irányuló terveit.

Budapest

A budapesti hármass értekezletről kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy kilenc fontos programponthoz történt teljes meg egyezés. Ausztria és Magyarország a legteljesebb megelégedéssel viseltetnek az olasz-német együttműködés iránt. Ausztria és Magyarország rokonszenvvel viseltetnek a kommunistaellenes szerződés iránt és el vannak határozva, hogy országukban nem tűrik a kommunizmust. Ausztria és Magyarország formailag is elismerik Franco tábornok kormányát és igyekezni fognak Spanyolország és a többi nemzetek közötti békés viszonyt helyreállítani. Ausztria és Magyarország megállapítják, hogy Olaszország kilépése a Népszövetségből, annak jelentős gyöngülését eredményezte és amennyiben a Népszövetség ideológikus csoporttá alakulna át, úgy ebben az esetben fenntartják maguknak az így előállott helyzet megvizsgálására vonatkozó jogukat. Olaszország és Ausztria elismerik Magyarországnak egyenjogúságát a fegyverkezés terén is és szükségesnek tartják ennek az elvnek a megvalósítását. Olaszország és Ausztria képviselői kijelentették kormányuk nevében, hogy nagy érdeklődéssel viseltetnek a román-magyar viszony kialakulása iránt és annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy az erre irányuló tárgyalások kielégítőek lesznek, mert az Európa és a Dunărea-völgy békéjét konszolidálná. Az értekezleten megvizsgálták a három ország gazdasági helyzetét és elhatározták, hogy a kereskedelmi összeköttetést kölcsönösen kimélyítik.

Szétosztó-raktárakat állít fel a kormány a monopol-árak olcsóbbítása érdekében

— Tízmillió kg. olcsó parasztyapót halmaznak fel — Megszüntetik a mezőgazdasági adót március 31.-én —

25 százalékkal lesz olcsóbb a vasúti személyszállítás a III. osztályon

Csütörtökön délután 6 órakor a királyi palotában Ófelsége elnöklése alatt a gazdasági bizottság ülést tartott, amelyen Goga Octavian, A. C. Cuza, D. R. Ioanăscu, V. Potarca, Calinescu, Stan Ghîtescu, Eugen Savu és Gîrtu vettek részt.

A gazdasági bizottság ülése után a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak s azután az alábbi közleményt adták ki:

— A gazdasági bizottság, amely délután 6 órakor ült össze a királyi palotában, Ófelsége II. Carol király elnöklése alatt, a parasztlakosság megélhetésének olcsóbbátétele tárgyában, az alábbiakat határozta el:

— A parasztság részére só-szétosztó raktárakat állítanak fel. Monopol szétosztó-hivatalokat állítanak fel, amelyek helyettesíteni fogják a Discomot és a monopol valamennyi terményeit árusítják a lehető legolcsóbb áron. Ezekben a hivatalokban csakis román személyzetet alkalmaznak.

— A gyapot olcsóbbátétele érdekében, kö-

rülbelül 10 millió kilógram parasztyapót halmaznak fel ezekben a monopol raktárakban. A fent említett cikkek szállítási árát, valamint illetékeit is leszállítják, hogy minél kisebb eladási áron kerüljenek forgalomba.

— A mezőgazdasági adót 1938 március 31.-ével megszüntetik. A jövő költségvetési évben már csak a gazdálkodók által eladott termékek után szednek adót. A világító petróleum árát az egész ország területén 1 lejtől 1.50 lei-ig leszállítják.

— A vasúti díjszabást is csökkentik. Egyelőre a harmadosztályú jegy árát szállítják le, mégpedig 25 százalékkal.

A gazdasági bizottság ülése után a minisztertanács Goga miniszterelnök elnöklésével ülést tartott és ezen megbeszélték a gazdasági bizottság határozatait, valamint a határozatok életbeléptetésének módjait.

A legközelebbi minisztertanácsot január 17-én, hétfőn tartják meg, amikor törvényrendeletet hoznak a hamis úton szerzett állampolgársági bizonyítványok felülvizsgálásáról.

Mit kíván a román mérnökök egyesülete

Bucureştiből jelentik: Szerdán délután nagygyűlést tartott a fővárosban az A. G. I. R., a román mérnökök egyesülete. A nagygyűlésen a mérnökegyesület igen nagyjelentőségű határozatokat hozott a mérnöki hivatásnak a román nemzetiséghez, mint előfeltételhez való kötése és a felsőbb műszaki oktatásnak a nacionalizálása érdekében. A nagygyűlés kimondta, hogy a mérnökképzésnek, amelynek amelllett, hogy az ország érdekében a legtekintélyesebb elméleti, tudományos és gyakorlati kiképzést kell adnia az új mérnökemzedéknek — kötelessége egyúttal jó román hazafiakat és jellemeket is nevelnie. Kitért a nagygyűlés a töké nacionalizálásának kérdésére is és elhatározta, hogy elgondol-

lásának keresztülvitele végett érintkezésbe lép az illetékes szakminisztériumokkal is. A mérnökegyesület mindhárom fenti kérdésében álláspontját szakszerű tanulmányokban fejtette ki, melyeket szintén az illetékes minisztériumok rendelkezésére bocsát.

A mérnökegyesület a legnagyobb elégtétellel vette tudomásul, hogy a minisztertanács, általánosságban bár, de már felvetette az oktatásügy nacionalizálásának kérdését. E tekintetben haladéktalanul megkeresést intéz a közoktatásügyi kormányhoz, hogy a bucureştii mérnöki főiskola tanulmányi igazgatói, valamint igazgatóbizottsági tagsági állásából azonnali hatállyal bocsássa el E. Abasohn tanárt, aki zsidó nemzetiségű.

Az ilfovi ügyvédkamara fegyelmi bizottságának részletes határozatai

A „Curentul” hosszú cikkben számol be az ilfovi ügyvédi kamara szerdán megtartott fegyelmi bizottsági üléséről, amelyen, — mint ismeretes, — a zsidó ügyvédek felfüggesztésének kérdését tárgyalták meg.

Az ülésen Emanoil Slătineanu ügyvéd elnököt, akit a közelmúltban lemondott Istrate Micescu helyére választottak meg. Istrate Micescu a külügyminiszteri tárcát átvétele után hozta tudomásul, hogy nem vállalhatja tovább a Román Ügyvéd Szövetség elnöki tisztségét, így helyére Emanoil Slătineanu ügyvédet jelölték. Az új elnököt ezen a gyűlésen iktatták be.

A zsidó ügyvédek tagságának felfüggesztését tárgyaló ülés folyamán több felszólalás történt, amelynek során megállapították, hogy a zsidó ügyvédek diplomájának felülvizsgálása és ügyvédkamarai helyzetüknek tisztázása nagyon lassu menetben történt és az eddigi kísérletek jórészt eredménytelenek voltak.

Gh. Murgăseanu ügyvéd, aki a zsidó ügyvédek tagságának felfüggesztését és az ügyvédi kamarák jegyzékéből való törlését javasoló referátumot készítette, az összegyűlt előtt felolvasta a javaslatot.

Az ülés befejező beszédét az új elnök E. Slătineanu mondotta, aki hangsúlyozta, hogy elődje, a külügyminiszteri tárcát vezető Istrate Micescu nyomdokába igyekszik lépni és az ő elgondolásának szellemében valósítja meg a terveket. Befejezőképpen ajánlotta, hogy a zsidó ügyvédek törlését a legnagyobb gyorsasággal hajtsák végre és az azonnali felfüggesztés módszerét ajánlotta. A második határozati javaslata: bocsásson ki a kormány egy törvényrendeletet, amellyel az előző javaslatot azonnal, fennakadás nélkül végre lehet hajtani.

A határozati javaslatokat az összegyűlt megválasztottak és egyöntetűen a következő határozatot hozták:

— Az ilfovi ügyvédi kamara tanácsa azon-

nal vizsgálja meg az Ilfov-megyei ügyvédek és ügyvéd-jelöltek helyzetét, akiknél megállapítható, hogy az ügyvédi kamarába való beiratkozás alkalmával hiányoztak a felvételhez szükséges nélkülözhetetlen előfeltételek és ennek megállapítása után a törlési eljárást azonnal foganatosítsák. Ugyancsak felhívja az ügyvédi kamara tanácsát, hogy ezt az intézkedést kötelező rendelettel 1938. január 12-én léptesse életbe és hajtsák végre az 1937. május 9-én megtartott általános és rendkívüli nagygyűlésen hozott határozatok értelmében.

Az ülés felhatalmazást is adott az ügyvédkamarai tanácsnak, hogy folytassák tovább a ka-

mara névsorába bejegyzettek felülvizsgálását, hogy az illetékteleneket a legrövidebb időn belül eltávolíthassák az ügyvédkamarából. A felülvizsgálat egyénenként 1918-tól kezdődőleg történt és a felülvizsgálatban a kamara minden tagja kötelezőleg segédkezet kell nyújtson az ügyvédtanárság szervezeti törvényeinek értelmében.

A határozat megszövegezése és megszavazása után az ülésen résztvevők testületileg megjelentek a hősök emléktáblája előtt, ahol ima után eskütétel következett. A határozat-szövegezők a hősök emléktáblája előtt esküvel fogadták meg, hogy a kezdeményezést megvalósítják.

Savu pénzügyminiszter nyilatkozata a „Frankfurter Zeitung”-ban

A Frankfurter Zeitung legutóbbi száma részletesen közli Savu pénzügyminiszter nyilatkozatát. A pénzügyminiszter hangoztatja, hogy bizonyos helyekről rémhíreket terjesztettek kényszerkölcsönről, betétzárlattól és a bankjegyek lebélyegezéséről. Ezekből a hírekből egyetlen szó sem igaz, a kormány soha még eszébe sem jutott, hogy ilyen intézkedésekre gondoljon. Az alaptalan hírek indo-

kolatlan idegességet keltettek a pénzintézetek hítelezői között, de ez az idegesség már elmúlt és a piac megnyugodott. A kormány eltökélt szándéka, hogy a legerélyesebben fellép a rémhírterjesztők ellen. A Goga-kormány nem gondol arra, hogy bármiféle intézkedéssel érintse a magántulajdont. A kormány együtt akar működni a külföldi gazdasági és pénzügyi tényezőkkel továbbra is.

Zelea Codreanu ígéri, hogy képviselői támogatni fogják a kormányt

Zelea Corneliu Codreanu, a „T. p. Tara” vezetője ma sajtónyilatkozatot adott és ebben hangsúlyozta, hogy nem gördit akadályt a jelenlegi nacionalista kormány működése elé. Ő nem akarja meggátolni a jelenlegi kormányt abban, hogy antiszemita jellegű intézkedéseket foganatosíthasson. Így nem kerülhet abba a helyzetbe, hogy eszköze legyen a zsidóságnak egy nacionalista kormánnyal szemben.

— Kijelentem — hangsúlyozta Zelea Codreanu, — mondom most, s mindenkor is mondanom fogom: Isten segítsen meg, hogy végezzék el a román nép érdekében és javára mindazt, amelyeket mindannyian akartunk, akarunk és akarni fogunk. Sohasem mondom majd, hogy ezek kisajátították és véghezvitték

az én programomat és én most mit csináljak?

Hangsúlyozta Zelea Codreanu, hogy véleménye szerint a nemzeti-kereszténypárt nem cselekedne helyesen, ha feloszlátná a jelenlegi törvényhozó testületeket és új választásokat rendelné el. — Közölte, hogy a jelenlegi összetételű parlament megnyitása során a vasgárda képviselői a kormánypárt mellé állnának a költségvetés és más fontos törvények megszavazásánál. Ezután a diktatúráról nyilatkozott a vasgárda vezére és szerinte a parancsuralmi rendszer szerencsétlenség lenne az országra nézve. Zelea Codreanu nyilatkozata végén a kormány összetételét kifogásolta.

Keresztény diákkongresszus lesz Bucurestiben

A román keresztény nemzeti diákszövetség vezetősége a szövetség tanácsát január 30–31-re Bucuresti-be gyűlésre hívta össze.

A Viitorul a liberális párt hivatalos lapja a következőket írja:

— Kormánykörökben olyan hír terjedt el, hogy a belügyminiszter rendelettel törvénnyel oly

értelemben akarja módosítani a jelenlegi választási törvényt, hogy többségi pártnak azt nyilvánítják, amely a legtöbb szavazatot kapja a választáson. Így tehát ez a párt, függetlenül, hogy elérte-e a 40 százalékos vagy sem, élvezheti a választási prémiumot. A törvényhozó testületeket egyébként előreláthatólag a jövő őr

Szerelem Parisban

Írta: MARCELL FRANCOIS

Michel a földalatti megálló pénztára előtt várakozik Colette-re. Türelmetlenül topog. Hideg van a föld alatt. A huzat majd leviszi kalapját.

— Chéri, drágám, — kiáltja Colette már megszűröl.

Párisi nő utánozhatatlan bájával csoszog a lépcsőn felfelé. Magas sarkain kopogva igyekszik Michel felé. Szívalaku szájacskáját Michelére nyomja. Kiadós csókolódzás után festéktől pirosodik a fiatalember ajka. Nem érdemes letörölni az áruló nyomokat. Pár perc múlva megint ott lesznek a szájan.

— Hova menjünk? — kérdezi Michel.

— Nekem mindegy. Nem mehetünk sétálni, mert szakad az eső. A legokosabb volna itthon maradni. Csókolódzni és beszélgetni lehet itt is. Ingyen.

Ez a szempont figyelmet érdemel. Megmaradna a pénz. De sajnos, a fukar igazgatóság itt nem állított fel padokat. Acsorogni mégsem lehet órászámra.

— Akarsz uzsonnázni? A szomszédban ismernek egy kis bárt. Kifőző a kávéjuk és oltó.

Colette mélyen elgondolkozik. Az ötlet elég jó. Ha a kiszolgálópult mellett isszák meg a kávéjukat, oltó és nem kell borraivalót sem adni. Ámbár illik. De ha leülnek, akkor muszáj borraivalót leszúrkolni a kiszolgálásért és drágább a kávé. Kétfőjük fogyasztásából kikerülne egy mozijegy. Jobb volna moziba menni. Cuki filmet játszanak a Danton-ban... A kávéház feleannyiba kerül.

— Jó — válaszolja Colette —, menjünk a bárba. A grenadine nem olcsóbb a kávénál?

— Egy kis sou a különbség.

— Husz kis sou egy frank, — latogatja Colette.

— De a kávé meleg.

— És te pazarló vagy.

A bárban leülnek a hepehupás bőrdíványra egy asztalka mellé. A kávé jólesik. Mégis okosabb lett volna moziba menni. Az előadás három óráig tart. Itt is kell rendelniük még valamit, ha oly sokáig maradnak. Késő bánat.

— Tudod, Michel, az idegenek egészen más képzeletűek, mint mi, — jegyzi meg Colette a friss vajaskifli ropogtatása közben. — Azt mondják, hogy mi megfosztjuk magunkat az élet örömeitől a korai nyugalmóbavonulás, egy bizonytalan öregség kedvéért. Ha meghalunk negyven éves korunkban, mire volt jó az örökös lemondás?

— Lári-fári, — morogja Michel. — Az idegenek nem értik a dolgot. A pénz tisztelni kell. Nem érdemli meg a vagyont az olyan ember, aki nem tudja megbecsülni.

— Mégis... Mindent megtagadunk magunktól. Sokszor tűnődtem azon, hogy rendben van-e ez. Bevallom neked, hogy nagyon fájlaltam multkor is, hogy nem mentünk el a Tabarin-be.

— Táncolni! — szörnyülködik Michel.

A fiatal leány bűnbánóan süti le szemét.

— Colette, nem gondold, hogy ideje volna megtartani az esküvőt? Képzeld el, milyen jó lenne vasárnap délután és esténként összebujni édes kettesben otthon. Nem kellene pénz költenünk, ha együtt akarunk lenni.

Colette gyengéd tekintetét vet Michelre. Bizony, az jó lenne. Ezért a kifőző ötletért megérdemelt a drága egy csókot. Pillanat múlva friss ruzsúttal vöröslök a fiatalember ajka.

— A szállodában már ugysis sejtik, hogy eljegyeztük egymást, — mondja Michel, aki az első

folyamán osztatják fel.

A közeli napokban felosztatják az összes munkakamarai tanácsokat.

A Porunca Vremii jelentése szerint a belügyminiszterium elrendelte a statisztikai intézet összes tisztviselői kinevezéseinek felülvizsgálását.

A munkaügyi miniszteriumban Leon Scridon miniszter elnöke alatt pénteken ülést tart az a bizottság, amely a munkavállalási joggal rendelkező külföldi állampolgárok

további itartózkodási feltételeit állapítja meg.

Sót, világító petróleumot és szeszt csak etnikai románok árusíthatnak

Tegnap egy speciális bizottság tanulmányozta az elsőrangú közszükségleti cikkek árának leszállítását és a következő fontosabb rendelkezések foganatosítását határozta el: Sót és lámpapetroleumot csak etnikai eredetű románok árusíthatnak. Az erre vonatkozó engedélyeket épp úgy, mint a szeszkiméresi engedélyeket csak ilyenek kaphatják. Előnyben részesítik majd a hadirokkantakat és hadi árvákat. A gyapotfonal eladását a falusi szövetségek fogják bizni.

Elbocsátják a zsidó orvosokat a munkásbiztosító szolgálatából

A munkaügyi miniszter tegnap rendeletet írt alá, amelynek alapján a zsidó orvosokat elbocsátják a munkaügyi miniszterium és a társadalom biztosító intézmény szolgálatából. A rendeletet sürgősen végrehajtják.

A Neamul Románesc szerint Armand Calinescu belügyminiszter a törvényhozó testületek feloszlásáról szóló törvényrendelet indoklásán dolgozik.

Maniu felújítja paktumát Codreanuval

Bucurestiből jelentik: A liberális párt „H” csoportjának tagjai ma este ülést tartanak Beian volt államtitkár lakásán, hogy a zheorghistákkal való egyesülés következtében előállt helyzetet megbeszéljék.

A „Tempo” jelentése szerint Maniu kijelentette, hogy a legközelebbi választásra megújítja paktumát Zelea Codreanu pártjával és reméli, hogy ehhez a paktumhoz a liberális párt is csatlakozni fog.

Az egyik reggeli lap jelentése szerint Maniu résztvesz a Ferdinand-rend lovagiainak január 24-én, a királyi palotában rendezendő díszbankettjén.

második emelet szobáit takarítja, Colette pedig a szálloda főhősnőjét tartja rendben.

— Madame Durand megígérte, hogy megkapjuk a kétágyas nagy szobát a hatodik emeleten — mondja a leány —, ha megesküszünk.

— Tulajdonképpen felesleges tovább halogatnunk az esküvőt. Agyneműre, butorra, edényre nincs kiadásunk. Mindenünk van a szállodában. Mit szólnál ahhoz, ha megesküdünk a jövő hónapban?

Colette helyesli a dolgot. Semmi kifogása a mielőbbi házasság ellen.

— Ha ketten takarékoskodunk, gyorsabban szaporodik a félretett pénzünk — folytatja Michel. — Tíz-tizenkét év múlva kistökések leszünk. Vesszünk egy kis házat a Marne mellett és nyugodtan, kényelemben élhetünk.

A menyasszony megpróbálja kiszámítani, hogy mennyi pénzt gyűjthetnek össze annyi idő alatt.

— Michel — kezdi rá félénken —, muszáj, hogy kettesben maradjunk?

— Muszáj, — feleli kurtán a vőlegény.

Bosszus pillantást vet Coletterre. A tekintetből a hangból megérti a leány, hogy kár a fáradtságért. Michelt nem fogja meggyőzni tudni, hogy a gyermek... Colette és Michel kettesben maradnak. Sokba kerülne a gyermek.

CORSO-slágermozgó

5, 7-15 óra 9-15. Tel fon 2065.

Sonja Henle és Tyrone Powel

hatalmas sikert aratott filmje, a

Tűnemény

amelyről az egész város csodálattal beszél.

Japán kézre került

az amerikai haditengerészet titkos írásának és jelzéseinek kulcskönyve

Shanghai. Az amerikai haditengerészet attól fél, hogy titkos írásának kulcskönyve (code) japán kezekbe került. Ezért

néhány nap óta amerikai tengerésztisztek lázas buzgalommal keresik a Yangtse-folyam jeges vizében a haditengerészeti jelzések elvesztett kulcskönyvét.

A titkos könyv az Egyesült Államok Panay nevű ágynaszádján volt, amelyet japán bombavető repülőgépek támadtak meg s súlyosítottak el a Yangtse folyamán december 12-én amikor négy emberélet is odaveszett.

Azt hiszik, hogy a hajó valamelyik tisztje vízbe dobta a könyvet, mikor a Panay a folyama felszine alá kezdett süllyedni, a rajta lévő pedig kis csónakokban menekültek partra. A könyv el volt látva megfelelő súlyllyal arra az esetre, ha

ilyen kényszerhelyzet bekövetkeznék.

Mivel azonban japán tisztok és katonák rohantak a süllyedő hajóra és azt átkutatták, megvan a lehetősége annak, hogy a titkos könyv a kezükbe került.

Ha valóban ez történt, akkor az Egyesült Államok egész haditengerészetének jeladási rendszerét át kell dolgozni és teljesen új jeleket kell kidolgozni és megvalósítani.

Egy Rubin nevű tapasztalt orosz buvart hoztak el sürgősen Saigoból. (Indokínából) hogy a folyam fenekén kutasson az eltűnt könyv után és legyen segítségére annak a polgári buvárvállalatnak, amely most emeli ki az elsü-

lyedt hadihajó felszerelését.

Ez a buvártársaság már felszínre hozta a hajó két páncélszekrényét, egyiket a kapitányfülkéjéből, a másikat a drótnélküli táviró helyiségéből.

Még öt páncélszekrényt keresnek. Az egyikről azt hiszik, hogy ezt lerobbantotta a hajóról egy bomba.

A buvárok jelentései alapján kételkednek abban, hogy ki lehet emelni a hajót, mert ezt a sáros fenék erősen magához szívja és nincsenek benne egymástól légmentesen elválasztott kamrák, mint a nagy hajókon, amelyeket sűrített levegővel lehetett volna megtölteni.

A mentési és kiemelő munkálatokat azért bízták polgári buvárvállalatra, mert az amerikai tengerészet nem akar odáig menni a kiadásokban, hogy a távoli Amerikából hozzanak gépezetet és szakértő személyzetet.

Japán most váltja be azt a fenyegetését, amit már többször hangoztatott, hogy átveszi azokat a fennhatósági jogokat, amelyeket eddig Kína gyakorolt Shanghaiban.

Ma délelőtt pontban félházenegykor japán cenzorok állítottak be a Keleti, Északi és Kereskedelmi kábel-társaságok irodáiba, és kijelentették, hogy mostantól kezdve minden elküldendő és beérkező távirat az ő kezeiken megy át.

A kábel-társaságok kínai hivatalnokainak azt mondták, hogy fogják a kalapjukat és menjenek hosszú szabadságra.

Megkezdték egyes városokban

a „cseléd-rendelet” alkalmazását

Satmare—Sztmár és Brasov—Brassó rendőrsége vette eddig kézhez az új intézkedéseket

Bevonják és megsemmisítik a régi cselédkönyveket

Satu-Mare—Sztmárról jelenti az Aradi Közkönyvtudósítója: Jelentettük, hogy az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium megtiltotta, hogy zsidók negyven éven alóli keresztény nőket tartsanak szolgálatukban. A munkaügyi minisztériumhoz küldött átiratban kérték, hogy

az ország összes rendőrségeit utasítsák a jelenlegi cselédszerződtek felülvizsgálására és arra, hogy vonják be a zsidó szolgálatban lévő, negyven éven alóli keresztény nők cselédkönyvét.

A rendelet végrehajtására vonatkozó rendelet csütörtökön érkezett meg a Satu-Mare—sztmári rendőrségre. Cozma Cezar dr. rendőrigazgató a miniszteri rendelkezés vétele után magához hívatta a város sajtójának képviselőit. Az újságírók előtt ismertette a rendeletet és tudomásukra hozta, hogy

a végrehajtási utasítást is megkapta.

Kérte, hogy a napi sajtó útján hozzák a város lakosságának tudomására, hogy mindazon, 40. életévét még be nem töltött keresztény nő, aki zsidó családnál van alkalmazásban, azonnal hagyja el munkahelyét, mert már holnap (vagyis pénteken), megkezdik az ellenőrzést. Mindazokat, akik nem engedelmeskednek és nem követik a rendelkezés utasításait, súlyos büntetésben részesítik.

A rendőrigazgató, miután nyilvánosságra hozta, hogy a cseléd-rendelet végrehajtási utasítása megérkezett, az újságírók tudomására adta, hogy

az összes cselédkönyveket a legrövidebb időn belül bevonják és megsemmisítik. Új cselédkönyveket csak azoknak adnak, akik be tudják bizonyítani, hogy nem sértik meg a miniszteri rendelkezést.

A munkaadók, sőt az alkalmazottak között is nagy riadalom támadt annak, hogy 24 óra alatt kell a rendelkezést végrehajtani. Éppen ezért a munkaadók kérték, hogy

a rendelkezés végrehajtását ideiglenesen függeszessék fel.

Cozma Cezar dr. rendőrigazgató ígéretet tett arra nézve, amennyiben módjában áll, a munkaadók kérését teljesíti és a rendelkezés végrehajtását rövid időre felfüggeszti.

A Brasov—brassói munkaügyi felügyelőségre is megérkezett a január 4-ről keltezett 103412. számú miniszteri határozat, amely a keresztény cseléd zsidó helyekre való szerződtesével foglalkozik.

A többszáz székelő cselédleány létezését érintő miniszteri rendelettel kapcsolatosan dr. Popea Nicolae munkaügyi főfelügyelő a következőket mondotta:

— A miniszteri határozatot természetesen azonnal életbe léptettem és a körzetembe tartozó hat megye területén végre is hajtom. A körzetemben levő hivatalos elhelyező hivataloknak (Biroul de plasare) utasítást adtam, hogy a határozattal ellentétes szerződéseket ne fogadjanak el és ne iktassanak be.

A munkaügyi főfelügyelő ezután kijelentette még, hogy a jelenleg már elhelyezett és zsidó helyen szolgáló 40 éven alóli keresztény cselédleányok további sorsáról nem tud nyilatkozni, mivel a miniszteri határozat erre nézve nem tartalmaz utasításokat. Ugyancsak nincs megállapítva az sem, hogy kik és miként fogják ellenőrizni a miniszteri határozatot.

Szép és fehér fogak

fogpaszta által

„Tramp-Trips”

Az amerikaiak mindig kitalálnak valami újat... A körutazás, amelynek népszerűsége Amerikában egyre nő, sokak szemében elvesztette romantikus színezetét a nagyon is üzletszerű szervezők miatt. Ezért a romantikus hajlamuk már évekkel ezelőtt felfedezték a lehetőséget, mint lehet szigetről-szigetre, kikötőtől-kikötőbe, kontinensről-kontinensre utazni anélkül, hogy az ember karavánokban utaznék teljes szállodai kiszolgálással, mulatságrendező-főnökkel, zenekarral, az egész társasági cirkusszal, szóval egy modern gőzösön.

Ezek a romantikusok megtalálták az utat ahhoz a társasághoz, melynek hajói nem az utasok, hanem a teherszállítás miatt vannak a világon.

Mi történik Amerikában, ha valami után kereslet indul meg? Azonnal szervezik az üzletet. Így történt most is. Newyorkban most két utazási ügynökség foglalkozik vele, hogy a jelentkezőknek helyet szerezzen a teherszállító hajókon. Az egyiknek neve Tramp-Trips. A Tramp-Trips például 550 dollárért ajánl világkörüli utazást. Indulás havonta két szer, nyolc utas. Természetesen van utiterv is, de számolni kell hirtelen változtatásokkal, utirányok cserélésével, ami olyanok számára, akik szeretik az életben a meglepetéseket, csak csalogatóbbá teszik az utazást.

A rakomány hosszadalmas be- és kirakásának ceremóniái, a kikötőkbe való érkezés, a kifutás mind olyan élmények, melyeken keresztül kell mennie annak, aki többi embertársát reménytelen szárazföldi patkányának akarja tartani.

A Tramp-Trips tanácsokat ad az öltözködés kérdéseiben is. Estélyi ruhák lefújva; strandpizsama, short, vászon, sőt a legújabb divat szerint matrachuzatból készült ruhák, fürdőruhák, boxzsakettek hat gombbal s az ezekhez illő sapkák vannak helyén.

S tánc? Hogyne, táncolnak is, ha valaki visz magával húzóharmonikát s tud rajta játszani is. Mert a jelentkezők közt a nők természetesen többségben vannak — 65 percent — s köztük, mint a Tramp-Trips hirdeti, sok a magános utazó. Ezeknek a teherhajóknak a női vendégutasai a Tramp-Trips révén már tizenhatan mentek nőül. Valamennyi női utas számára azonban ezt természetesen a Tramp-Trips se garantálja.

Ma premier! „URANIA” MOZI

Telefonolóvót: 12-32

Ma premier!

A végtelen orosz hőmezők dala

„HAJDA TROJKA”

A francia filmművészet büszkesége e filmremek!

A LÉNYEG: egy asszony vágyai, bűnei és megtisztulása!

A KERET: izgalmas fegyvercsempészet, légi párbajok, fáklyás skiüldözések, katonai titkok eltűnése, farkascsoordák támadása és vad hajszák trojkákkal.

Jean Murat, Jeny Holt és Charles Vanel

Biztosítási jegyét elővételben. 5. 7.15, 9.50.

Miért nem hosszabbítják meg a párisi világkiállítást?

A szenátus elutasító szavazatának érdekes indokolása

Párisból jelentik: A francia kormány törvénytervezetet nyújtott be a párisi kiállításnak 1938-ra történő meghosszabbítása érdekében. A képviselőházban a tervezetet 338 szavazattal 250 ellenében elfogadták, ezzel szemben a szenátus 224 szavazattal 73 ellenében elutasította. A szenátus döntését megelőzően nagy lehangoltságot keltett a párisi közigazgatás irányítói körében, hogy a kamara csak igen kis szavazatszámmal fogadta el a tervezetet és a városi tanács, hogy a várható szenátusi vereségre hatást gyakoroljon, egyhangulag hozta meg határozatát, melyben a törvényhozó testületektől a világkiállítás további meghosszabbítását kérte. Ennek ellenére a szenátus elutasította a tervezetet.

A KORMÁNY ÉRVEI

A szenátusban Joseph Caillaux volt pénzügyminiszter vette fel a harcot a tervezet ellen. Nehéz dolga volt, mert a kormány részéről meggyőző érvekkel támasztották alá a javaslatot. Ezek az érvek felsorakoztatták, hogy a sztrájkok miatt a kiállítást csak későn lehetett megnyitni, az idő sem volt végig kedvező és így a kiállítás nem tartott eléggé hosszú ideig és elegendő mértékben nem használták ki anyagilag. Minthogy a kiállítás erkölcsi sikere mellett valószínűtlen, hogy a jövőben kevésbé lenne látogatott, a kiállítás meghosszabbítása üzleti szempontból sikerrel kecsegtet. Arra is emlékeztettek, hogy az Egyesült Államokban a meghosszabbított kiállításoknak a következő években mindig nagyobb volt a sikere, mint a kiállítás eredeti tartama alatt. Jövedelmet jelentene ez az állam számára. Jelentékenyen csökkentené a költségvetés deficitjét.

Ezekkel az érvekkel szemben felvonult Caillaux, Franciaország vidéki városainak szintén egyhangú határozataival. A vidéki ke-

reskedelmi és iparkamarák számszerűleg sorolták fel, hogy a vidéki ipar- és kereskedelem milyen súlyos veszteségeket szenvedett, mert a vidéki látogatók százezrei Párisban vásárolnak be mindent, a külföldiek pedig, akik be szokták barangolni egész Franciaországot, a kiállítás tartama alatt nem hagyták el a fővárost. Ugyancsak felsorakoztatta Caillaux azt az érvet, hogy a külföldi államok jelentékeny összegeket kértek pavilonjaik karbantartására a megnyitás esetén, így Németország 30 milliót, Olaszország 12 millió frankot. Az összes hasonló követelések 150 millió frankra rugnak. Anglia tudtul adta, hogy pavillonját le akarja bontani, hasonlóképpen jár el Kanada, Ausztrália, Japán, az Egyesült Államok és Ausztria. Egyes pavillonok építkezési technikáját már eleve arra állították be, hogy ne tartsanak egy szezonnál tovább. Összegezte Caillaux, hogy a meghosszabbítás kiadásai 450 millió frankra rugnak, a kincstárnak feltétlenül be kell fizetnie a 200 millió frankot, úgy hogy a kormány számításait, a kiállítás további sikerét illetően túlzottan optimistának lehet tekinteni.

Gyomor- és belfelvődás

eseteiben, epe, vese, máj zavarában, görcsös székrekedés, savtúltengés eseteiben, gyomorégés, hányinger ideges állapotoknál az orvosok legmelegebben ajánlják a világhírű amerikai gyógynövényből készült

„GASTRO D.” gyógyszer.

Gastro D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 135.— lei utánvét mellett Császár F. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A HATÁROZAT

Végül is a szenátus pénzügyi bizottsága elfogadta Caillaux javaslatát és a következő határozati javaslatot terjesztette a szenátus elé:

A legszigorubb pénzügyi számítások alapjára helyezkedve és megállapítva, hogy az új kiadások fedezhetetlenek a kincstár hozzájárulása nélkül és abban a tudatban, hogy az állam jelenlegi pénzügyi helyzete mellett nem kockáztathat újabb kiadásokat, bármilyen természetűek is legyenek azok, elhatározta, hogy a szenátustól a kormány javaslatának elutasítását kéri.

Ime ez az oka, hogy akik, ha későn is, de meg akarták látogatni a párisi világkiállítást, kénytelenek lesznek lemondani erről a szándékukról.

Angol és francia hűségnyilatkozat készül a Népszövetség mellett

— A népszövetségi alkotmány módosításának szükségletességét is ki akarják mondani —

Párisból jelentik: Delbos francia külügyminiszter szerdán hosszasan tárgyalt a párisi angol nagykövettel a hétfőn Genfben összeülő népszövetségi tanácsülés tárgysorozatáról. Delbos vasárnap Genfben lesz, hogy megbeszélje Eden angol külügyminiszterrel annak a közös nyilatkozatnak a tartalmát, amelyet az angol és a francia kormány a Népszövetség

jelentőségéről tesz.

A Petit Parisien értesülése szerint a két nagyhatalom hitvallást tesz a Népszövetség iránti hűségéről és hangsúlyozni fogja, hogy Anglia és Franciaország nemzetközi politikájának továbbra is a Népszövetség marad a sarkpontja. Arról is szó lesz a nyilatkozatban, hogy nincs szükség a Népszövetség alkotmányának módosítására és sokkal célravezetőbb, ha az eddiginél is szigorúbban alkalmazzák az alapszabályokat.

Január 17-én, hétfőn tartják meg a Népszövetség Tanácsának századik ülését, amelyen Adle Musztafa, Irak képviselője elnököl. A népszövetségi tanács századik ülését ünnepi keretek között nyitják meg. A jubiláris ülésen Romániát Micescu Istrate külügyminiszter képviseli, Anglia megbízásából Eden, Franciaország képviseletében Delbos, Lengyelország nevében pedig Beck ezredes, külügyminiszter jelenik meg a népszövetségi tanácsülésen. Rajtuk kívül a tagállamok képviseletében több kormányfő, külügyminiszter és meghatalmazottak vesznek részt a Népszövetség Tanácsának századik ülésén Szovjetországot az ülésen a távollevő Litvinov helyett a párisi szovjet nagykövet képviseli.

Ujra remélhetnek a kopaszok: készüléket talált fel egy magántisztviselő a haj mesterséges növesztésére

A kopaszságot eddig véglegesnek és gyógyíthatatlannak ismerte a tudomány. Most egy budapesti magántisztviselő, Máthé István, azt állítja, hogy készüléket talált fel a haj mesterséges növesztésére. Találmányára szabadalmat kért a szabadalmi bíróságtól és készülékéről a szabadalmi bejelentésben a többi között ezeket mondja:

— A kopaszságot az okozza, hogy a helytelen kezelés következtében a fejbőr elvékonyodik, a pórusok széthúzódnak és a fejbőrben a haj táplálására szükséges faggyu a koponya állandó nyomása következtében a fejbőr szövetébe préselődik és így a pórusok nem működhetnek. A koponya nyomása, a levegő hiánya és a fejbőr elvékonyodása következtében a vérkeringés annyira lecsökken, hogy a fejbőr hajtermelésre képtelenmé válik. Kísérletek igazolják, hogy a hajnövesztés kizárólag a fejbőr helyes kezelésével érhető el. Készülékem és külön fejbőrápolószerek segítségével eltávolítható a fejbőr fölösleges faggyurétege, úgy hogy a fejbőr visszanyeri rugalmasságát, a vérkeringés dúsbabb lesz, a pórusok megkezdik működésüket és a fejbőr a gátlás megszüntetésével újra haját termel a kopasz fejrészen. A készülék lényegében a fejbőr föléle masszírozása után a feje illesztett, a fejbőrt föléle húzó és azt a fölhúzott helyzetben álló szalaghalóból áll amelynek egyes szalagjai utánaállíthatók.

A készülék használata a föltaláló Máthé István szerint így történik:

— A fejet szappannal megmossuk, miközben a fejbőrt tizenöt-husz percig minden oldalról föléle masszírozzuk. Ezután a fejbőrt ruhával vagy gyapocsal föléle dörzsölve megtöröljük és

a fej tetejét, vagy a kopasz részt timsóval bedörzsöljük, azután langyos vízbe mártott flannellel betakarjuk, majd a fejre helyezzük a készüléket. Az ezzel felhúzott bőrfelületet azután egy óra hosszat gödöljük. A gödölés után a berendezést a flannellel együtt leemeljük a fejről, aztán közvetlenül a fejbőrre tesszük vissza a készüléket, megismételve a fejbőr felhúzását. Egy-két órai pihentetés után véglegesen eltávolítjuk a készüléket és a fejet föléle dörzsölés közbe száraz ruhával megszáritjuk.

Páratlan természeti szépségekben, ideális sportolási lehetőségekben, mindennap változatos szórakozásokban és a

Lacul Ghilcos — Gyilkostó

jegén döntésre kerülő műkorcsolyázó bajnoki versenyek foledhetetlen látványában lesz részük azoknak, akik résztvesznek

a Lacul Ghilcos-gyilkostói jubiláris téli sporthéttel kapcsolatos társaskiránduláson január 20-30

Bucuresti, Cernaui, Cluj-kolozsvári, Braşov-brassói, Sibiu-nagyszebeni, Târgumures-marosvásárhelyi hölgy-, férfi- és párosversenyzők a startnál.

MINDEN ESTE TÁRSAS ÖSSZEJÖVETEL!

Elsőrangú ellátás, jól fűtött szobák a legjobb penziókban.

UTOLÉRHETETLEN ÖLCSÓSÁG: egy teljes hét (utazással nyolc nap) összes költsége

Aradtól—Aradig mindössze 2200 lei.

Részletes prospektussal szolgál és elfogad jelentkezéseket jan. 17-ig lapunk kiadóhivatala (Rendezi a „Keleti Újság” kiadóhivatala.)

Kezdő sizoőknek diitalan tantolyam. — Tura sizoőknek minden nap szakavatott vezetők állnak rendelkezésre. — Díjtalan korcsolyapálya használat.

TÁNCVERSENY! TOMBOLA!

Kémdráma a vitebszki repülőtéren

Varsóból jelentik: A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint a vitebszki repülőtéren tegnap a GPU emberei letartóztatták Sarov fiatal szovjet pilótatisztet, a vele egy társaságban levő, sűrűn lefátyolozott nővel együtt, abban a pillanatban, amikor repülőgépre akartak felszállni. A kiszivárgott hírek szerint, a letartóztatott nő a külföldi szovjetellenes kémhálózat egyik legveszedelmesebb tagja: Nina Demidova orosz hercegnő, aki már hosszabb idő óta külföldön tartózkodott. Néhány hónappal ezelőtt hamis utlevéllel Oroszországba szökött és beférkőzött a szovjet pilótatiszték közé, akikről fontos katonai titkokat csal ki. Letartóztatása előtt Sarov gépén akart külföldre szökni. Ugy a kémnőt, mint a pilótatisztet agyonlőtték.

Grandiózus világengesztelés lesz a szörnyű ateizmusért

az Eucharisztikus Világkongresszus Budapesten
— Bangha Béla a szeretet világünnepélyének spirituális oéljairól —

Budapestről jelentik: A budapesti XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus lelki előkészületeire és szellemi célkitűzéseire vonatkozóan, a közönség helyes tájékoztatása és esetleges félreértések eloszlatása végett az Eucharisztikus Kongresszust Előkészítő Főbizottság központi irodájában összehívott értekezleten a következőkben tájékoztatta a sajtó képviselőit.

Mihalovics Zsigmond tb. kanonok, a kongresszus Előkészítő Főbizottságának igazgatója üdvözölte a sajtó képviselőit és köszönetet mondott az eddigi támogatásért. — Most már csak néhány hónap választ el a kongresszustól s csak a legutolsó simító munkálatok vannak hátra. Áprilisra teljesen készen akarunk lenni — mondotta — május hónapban már csak a főpróbák maradnak hátra.

P. Bangha Béla tartott ezután nagyhatású előadást.

— A kongresszus célja tisztán spirituális — mondotta. — Nem is lehet ezt másként felfogni. De

ez a lelki cél nem éleződik ki más egyházak ellen,

amint hogy a katolikus egyház egyéb nagy szertartásai, körmenetek, stb. nem irányulnak egyetlen vallás ellen sem. A katolikus gondolatnak méltó keretek között való kifejezésre juttatása azonban csak másodlagos cél. A világban ma már sokkal többet megértik, mit jelent ez a lelki elmélyülés, mint 20—30 évvel ezelőtt, amikor a tudományos világ ugyszólván teljesen a tagadás alapján állott. Ma mindenki pozitívumokat keres és tisztelettel beszél azokról a kérdésekről, amelyeket akkoriban kézlegyintéssel intéztek volna el. A párisi Figaro körkérdést intézett a francia Akadémia tagjaihoz arról, vajon milyen viszonyban áll egymással ma a vallásos érzés és a tudomány. Egyetlen tag sem felelt tagadólag s a legóvatosabb is csak azt mondotta, hogy

a természettudomány az embereket szerénységre tanította meg.

A mély vallásosság megnyilatkozásai ma már magától értetődőek és előtérbe kerültek. Ilyen keretben, ilyen világátmoszférában jön hozzá a legmélyebb vallásos elmélyülést igénylő Eucharisztikus Világkongresszus. De más szempontokat is tekintetbe kell vennünk. Nem messze tőlünk, Szovjetországon, Spanyolországban és távolabb, Mexikóban pozitív és harcos ateizmus nyilvánkozik meg, amely minden vallásos gondolatot megfojt. Az Eucharisztikus Világkongresszusnak, anélkül, hogy ezt kifejezetten akarnák és erről sokat beszélnének, természetesen néma tiltakozás-jellege is van, még pedig nemcsak a katolikus világ, hanem csak a keresztény világ, hanem minden pozitív istenhívó részéről is.

CENTRAL: Premier!

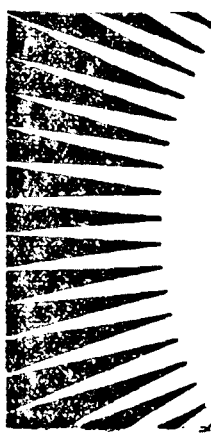
Segítség!., Jönnek az indiánok!

A „Wild West” bátor uttoróinak harca a vad természet, a vörösbőrűek, a hivatalos rosszakarát és a köztük levő árulók ellen. — Főszereplői:

George O'Brien, Heather Angel,
John Corradine.

HIRADÓ PÓTKÉPI

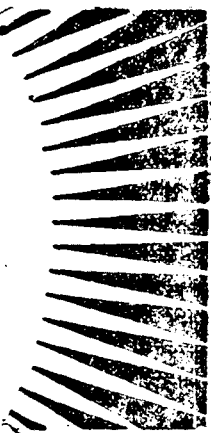
Olcsó helyárak: 17 és 24 lei.

Vigyázat!

Csakis a BAYER kereszt jelével
ellátott tabletták - a szervezetre
teljesen ártalmatlan - a valódi

ASPIRIN

szolut spirituális formában. pozitívumokban nyer kifejezést, amikor az oltár előtt, Krisztus előtt nemcsak hódolatunkat mutatjuk be, hanem engesztelést is azokért a szentségtörésekért, amelyeket a föld különböző részein elkövetnek.

A Budapesti Eucharisztikus Világkongresszus grandiózus világengesztelés lesz a szörnyű ateizmusért, Krisztus előtt.

Ez a gondolat, amely tőlünk indult ki, az egész világban meglepő szimpátiával találkozott. A német püspöki kar teljesen magáévá tette, egy kis könyvet is adtak ki „Welthuldigung-Weltsühne” — világhódolat-világengesztelés címmel. De ugyanilyen nagy szimpátiával fogadták az engesztelés gondolatát, mint fő célkitűzését, a világ többi országaiban is. Annyira megnyerte ez a gondolat a külföldi vezetőket, hogy sok püspök előírta híveinek: a kongresszus ünnepségeinek főnapján, május 29-én az egyházmegyéikben és az egyes templomokban közös áldozás és ájtatosság legyen a Budapesti Világkongresszussal való szellemi és lelki kapcsolat kifejezésére. Ez ugyszólván Európa összes országairól elmondható. Az egész világ velünk együtt vesz részt az engesztelésben. Magyarországot ezért fogják nagyrabecsülni, hogy egy nagy spirituális-akció középpontjába került.

Nincs politikai éle a kongresszusnak

— Ezek az elképzelések nem irreálisak. Jobb mindig magasabbra, mint alacsonyabbra célozni. Jobb a szeretetet, mint a gyűlöletet hirdetni. S itt mutatkozik meg legjobban a nagy ellentét az Eucharisztika és a bolsevizmus között.

A bolsevizmus az osztályharcon, az önzésen épül fel. Az Eucharisztikus Kongresszus ennek éppen az ellenkezője. Alapja a szeretet. A legmélyebb keresztény elgondolás: boldogítóbb adni, mint kapni.

Ezt a mondatot a mai világban nehezen értik meg, pedig ezt jelenti az eucharisztikus szellem a legmagasabb fokon. A mostani eszmény- és szeretet-szegény világban azt akarjuk programul kitűzni, hogy emberek és nemzetek ne az önzés, hanem az összefogó, az összekapcsoló szeretet alapján álljanak egymással szemben. Az Eucharisztika a

szeretet köteléke, ezért lett a világkongresszus alapmottója.

Ezután Huszár Károly, v. magyar miniszterelnök szólt néhány szót. Az ateizmus és istentelenség veszélye oly nagy, hogy mindenkinek, aki hisz Istenben, össze kell fognia. Az Eucharisztikus Világkongresszus ideje alatt treuga Dei-nek kell lennie. Ez azonban természetesen nem jelenti azt, hogy bárkit is, másvallásut, eltérítsünk hitétől. Hangsúlyozni kívánja, hogy

a kongresszusból ki van zárva minden bel- vagy külpolitikai gondolat.

A világkongresszus célja és tárgya tisztán vallási. Mihalovics Zsigmond megemlítette végül, hogy a világengesztelés grandiózus gondolatának beállítását P. Bangha Bélától ered.

Angol-ir tárgyalások folynak a feszültség enyhülése mellett

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagyjelentőségűnek tartja azt a tényt, hogy rövidesen bizalmas jellegű tárgyalások indulnak meg a angol és az ir kormányok kiküldöttjei között. Ezekről a tárgyalásokról legalább is a két állam között jelenleg fennálló feszültség enyhülését és az ir alkotmányreform következtében beállott kényes kérdések tisztázását várják. A legsúlyosabb kérdés kétségtelenül Írország kettéosztásának ügye. Az ir kormány ugyanis ragaszkodik Észak-Írország visszacsatolásához, amelyről az angol kormány egyelőre hallani sem akar. A két ország között felmerült kérdések némelyikében meg lehet majd kötni a megállapodást, mert Írország biztosítékot hajlandó adni Angliának arra, hogy területét Angliával ellenséges állam nem használhatja fel.

A londoni lapok általában meglepéssel adnak hírt a tárgyalások megindulásáról. Ugy tudják, hogy a tárgyalások hétfőn kezdődnek meg és azokon az ir kormány részéről De Valera és kormányának több tagja is részt vesz, míg angol részről megjelenik Chamberlain angol miniszterelnök is. 1932. októbere óta ez az

első eset, hogy az angol és az ir államférfiak tárgyalásra ülnek össze. Azt hiszik, hogy ha mást nem, a tárgyalások legalább azt fogják eredményezni, hogy Anglia és Írország között megszűnik a gazdasági háború és a két állam igyekszik majd megelékníteni az áruforgalmát.

Újabb hajótűz Constantában

Constantából jelentik: Csütörtökön délután 2 órakor a kikötőben lévő Peles hajón tűz keletkezett. Az oltási munkálatok nem vezettek eredményre és ezért a tűzoltóság arra szorított, hogy a lángok ne terjedjenek át a kikötőben horgonyzó többi hajókra. A tűz okát még nem sikerült megállapítani.

SELECT: 5, 7:15 és 9:15 órákor

A szent és rajongója

Egy mindenható, magasztos szerelem története.
HANS KNOTECK HANS STUWE

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség ... 20-14
Kiadóhivatal... 11-51

Napunk titka

Talán éppen a nap az egyetlen égitest, érte a mi viszonyunkat, ami pompás ragyogásában csak a hatalmas kedv melegét árasztja felénk. Lehet, hogy a mindenség titokzatos kozmetikálával maszkirozza nekünk örökké ifjallá, valahogy úgy vagyunk vele, mint jól konzervált, ételesebb hölgyeinkkel, még tudományos alapon sem szeretünk születési évükről kutatásokba kezdeni. Az asztrológiások más véleményen vannak, földünk korának megállapítása után a napét firtatják, hány éves lehet? A föld korának megállapításához igen érdekes rendszer szolgált, mely arra támaszkodott, hogy rádióaktív elemek, mint az urán is, meghatározott törvényszerűségek mellett lassanként ólomá alakulnak át. Mikor a bolygók a napból kiváltak, valószínűleg egyidőben, az így képződött ólmot magukkal vitték. A bécsi tudományos akadémia rádiumkutató intézetének vezetője, Meyer dr. vizsgálati rendszerének megállapításait, melyeket földi viszonyokból nyerte, kiterjeszti most a napra is. Ezekből megállapította, hogy a nap 4500 millió éves lehet. Természetesen ezt a megállapítást középértéknek kell tekinteni, mert számításait az az ólom mennyiség is befolyásolja, ami nem urán-eredetű, tehát egyéb rádióaktív elemektől származik. Az idő relatív fogalom, így csillagászati vonatkozásban a fiatal gárdához tartozhat a nap is, illúziókat nyugodtan megtarthatjuk.

— **IDŐJÓSLAT.** Az Intézet Meteorologic Central jelenti: A légnyomás emelkedik, változó felhőzet, derűhullám várható az ország délnyugati részében. Gyenge nyugati szél.

— **Hazaérkezett Mihai nagyvajda, trónörökös.** Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda Fundateanu királyi hadsegéd kíséretében este fél 11 órakor Bucurestibe érkezett. A trónörökös Öfelsége II. Carol király és a kormány tagjai fogadták a Mogosia-i állomáson.

— **A dán királyné túl van az életveszélyen.** Koppenhágából jelentik: A dán királyné, akit legutóbb kétszer is megoperáltak és akinek állapota válságosnak látszott, már túl van az életveszélyen. Állapota javulást mutat és ezért mártól kezdve naponként csak egy bulletint adnak ki.

— **Micescu külügyminiszter Genfben érkezett.** Genfből jelentik: Istrate Micescu külügyminiszter tegnap délelőtt Genfben érkezett, hogy a népszövegségi ülészakon Romániát képviselje. Az állomáson Crutescu genfi román követ, a lengyel, jugoszláv és csehszlovák követek várták.

— **Gyász-istentisztelet Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A S. Gorgani templomban csütörtökön gyász-istentiszteletet tartottak a spanyol harc-téren egy esztendővel ezelőtt elesett Ion Moja és Vasile Marin emlékére.

— **Új rendelet a 250 lelesekről.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben utasította őket, hogy az adófizetőkötől fogadják el a 250 leleseket.

— **Ötven újabb halálos ítélet a Szovjetben.** Moszkvából jelentik: A szamarjai mezőgazdasági intézőség 50 tisztviselőjét államellenes rombolásért halálra ítélték.

— **Veszedelemben forog egy jugoszláv gőzös.** Párisból jelentik: A Vidovdan nevű jugoszláv gőzös, Brest kikötőjétől 1100 mérföldnyire a viharos tengeren veszélybe került. A gőzös kormánycsavarja eltört és ezért segélyjeleket adott le. Brest kikötőjéből több szesélyhajó indult el sürgős felkutatására.

— **ÚJ 1 ÉS 2 LEIES VÁLTÓPÉNZEK KERÜLNEK FORGALOMBA.** Bucurestiből jelentik: Rövidesen új 1 és 2 leies váltópénzek kerülnek forgalomba a király képmásával. Ezek foglák helyettesíteni a régi 5 leieseket, amelyeket bevonnak a forgalomból.

— **Zürichi tőzsdezárlat:** Páris 14.50, London 21.60 és egynegyed, Newyork 432 és egynegyed, Amszterdam 240.60, Berlin 174.10, Prága 15.16, Varsó 82.

— **Halálozás.** Fleissig Sámuel aradi lakos 78 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése péntek délután 3 órakor lesz a régi zsidó temető halottsházából.

— **Kastélyt vásárolt Kaliforniában a windsori herceg.** Newyorkból jelentik: San Mateo (Kalifornia) városából jelentik, hogy a windsori herceg megvásárolt egy husz holdas gyümölcsös kertet, amelyen egy nyolc szobás kastély is van. Hír szerint a windsori herceg Kaliforniában fog véglegesen letelepedni.

Fiu vagy lány?

Hollandia népe várja a trónörökös

Koppenhágából jelentik: A holland nép ezekben a napokban várja az örömteli hírek érkezését a királyi kastélyból: Julianna trónörököső Bernard Lippe herceg fiatal felesége gyermeket vár. A holland népszokás szerint legelőször ágyulövessel adják tudtul a népnek, a nagy eseményt. Ha leánya születik a trónörökös párnak, akkor tizenöt, ha fiu akkor százegyz ágyulövés dördül el.

A holland nép egyetlen vágya, hogy Julianna trónörökösőnek fia szülessen és majd idővel ismét férfi kerüljön a holland trónra.

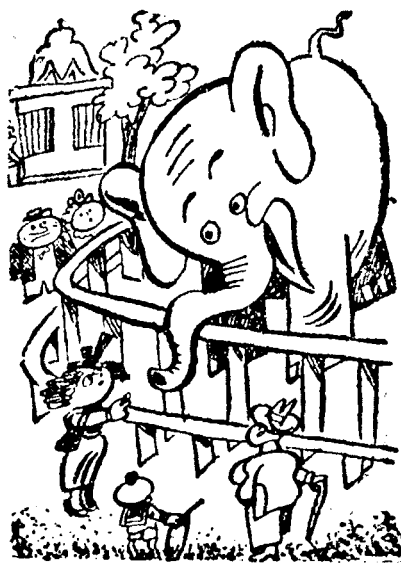
— **Tömegkatasztrófa egy bányában.** Newyorkból jelentik: Egy pitsburgi bányában robbanás következtében 10 személy életét veszítette.

— **Ha gyomrát elrontotta, azonnal igyék egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet,** mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt.

— **Csalogányhangu tyúk.** Newyorkból jelentik: Grant József trurói (Új-Skócia) baromfitenyésztő telepének csodája az éneklő tyúk, mely kotkodácsolás helyett a csalogány hangjára emlékeztető hangon csattog.

— **Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa** január 15-én, szombaton este a Dacia étterem nagytermében rendezi műsoros teaestélyét, amely iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A teaestély védnökei: Mateescu Steian, a kereskedelmi kamara elnöke, Domán Sándor, a kereskedelmi testület elnöke, Pacuraru Brutus, az ipar- és kereskedelmi kamara főtitkára és Engel Gyula, a fűszerkiskereskedők szindikátusának elnöke. A szakavatott, nagyszámu rendezőgárda hosszú hetek óta fáradságot nem ismerve dolgozik az estély sikere érdekében, amely ilyenformán nem is maradhat el és a fűszerkiskereskedők összefogvetele hagyományyszerűen kitűnően fog sikerülni.

Közvetlenség

— Gyere, kicsikém, anyuka cukrot ad a jó kicsi elefántocskának...

Fűszerezések

**Szombat este minden gondot íélre
Jöjjön Ön is családjával
a teaestélyre**

Dacia termében
este 9¹/₂ órai kezdettel

Fejtsük meg együtt!

11) Sötét titok

Newyorkban elraboltak egy bankárt és a gangszterek buvóhelyén rázárták az ajtót. Koromsötét szobában maradt. Zseboráján nem látja az időt, pedig ez döntő fontosságú a szökése miatt. Gyufát nem gyújthat.

Hogyan tudta a sötétben megállapítani zseboráján a pontos időt?

Megiejtése az Aradi Közlöny január 15-iki számában.

10. számú feladványunk megfejtése

Rémdráma a tenger fenekén. Ha az ajtó becsapódik, úgy elmeszi a levegőcsöveket is, a buvárok megfulladnak! Még aztán: az ajtó mindkét oldalán víz van, nem lehet tehát egyoldalú víznyomás!

— **Hétszázötvennyolc nyul és 233 fácán a Banloc—baniaki udvari vadászat zsákmánya.** A Banloc—baniaki udvari vadászaton, amelyen Öfelségén kívül Anglia, Franciaország, Olaszország, Csehszlovákia, Ausztria és Magyarország követői is résztvettek, Ciorogariu Eugen őrnagy, a vadászat rendezőjének előadása szerint a vadászat rendkívül sikeresen végződött. Annyi volt a vad, hogy szinte kevés volt a töltés. Az előkelő vendégek 758 nyulat és 233 fácánt ejtettek el.

— **A Societatea pentru Ajutor Mutual a Pensionarilor din Arad — Nyugdíjasok Közös Segélyező Egyesülete** Bul. Regina Maria 18, még egy ízben és nyomatékosan felhívja a vasúti nyugdíjasok figyelmét, akik az aradi központi CRR-nél fizetnek, hogy az állampolgársági bizonylatokat az egyesület irodájába a leghatározottabban szolgáltatassák be, mert enélkül az életbenléti bizonylatokat nem tudjuk beszerezni. A mulasztást mindenki magának tulajdonítsa.

Az elnökség

— **Az Országos Zeneművészek és Hivatásos Zenészek** aradi kerületének vezetősége ezúton értesíti tagjait, hogy január hó 14-én délelőtt 10 órakor az aradi Dacia-étteremben tartja évi rendes közgyűlését, melyre tagjait tisztelettel meghívja. Ha az alapszabályok értelmében a tagok teljes létszámban nem jelennek meg, úgy a közgyűlés 8 nappal később tartatik meg ugyanabban a helyiségben, időben és tárgysorozattal, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Az aradi Szövetség vezetősége.

— **Műfogak gyökérrel.** Bécsből jelentik: Egy bécsi orvosnár eljárást talált ki, amelynek segítségével a kihúzott rossz fogak helyett az állkapocsba gyökérrel ellátott műfogakat lehet beágyazni. Ha az alapszabályok értelmében a tagok teljes létszámban nem jelennek meg, úgy a közgyűlés 8 nappal később tartatik meg ugyanabban a helyiségben, időben és tárgysorozattal, tekintet nélkül a megjelentek számára.

— **A turisták táncestélyének szenzációs tombola-tárgya.** A Reinhart-butorúzet kirakata előtt nagy tömeg nézte érdeklődéssel a turisták táncestélyének kiállított tombola-tárgyait, amelyek igen értékes iparművészeti munkák és indokoltan fokozzák szombat este a Fehér Keresztben tartandó turistabál iránti nagy érdeklődést. A tombola-tárgyaknak csak egy kis részét mutatták be a kirakatban, mert egyedül kézimunka több mint kétszáz szerepel a tombola-tárgyak között, amelyek elkészítésével hónapok óta foglalkoznak a turista-egyesület lelkes hölgytagjai.

Miért ítélték halálra kémkedés miatt Katzern olmützi kapitányt?

— Titkos rádiókészülék a kettősfenekű kofferben — Titokzatos
bécsi és budapesti utazások — Havi 1200 fix —

Prágából jelentik: A cseh lapok érdekes részleteket közölnek a kémkedés miatt halálra ítélt Katzern olmützi tartalékos kapitány ügyéről. Katzern, a lapjelentések szerint, 1921 óta Olmützben élt, mint tartalékos csehszlovák tisz. Az 57 éves, jovialis, kövérkés urat az olmützi társaságban jól ismerték, gyakran lehetett őt látni különböző kávéházakban és szórakozóhelyeken. Több ízben elutazott Olmützből, de ez senkinek sem tűnt föl, mert Katzern ismerősei előtt gyakran hangoztatta, hogy nem jön ki a nyugdíjából és kénytelen volt egy gyár képviselőjét elvállalni. A nyomozás során kiderült, hogy Katzern már hosszabb idő óta folytatta a kémkedést. Az államfordulat után a cseh szlovák hadsereg, mint kapitányt átvette s egy ideig Olmützben, majd Troppauban szolgált.

Már ebben az időben kémiszolgálatot teljesített egy idegen nagyhatalom részére, amelynek elárulta a csehszlovák hadsereg szervezését. Minthogy nem tett nyelvvizsgát, 1921-ben nyugdíjazták. 1926-ban, amikor Bécsben tartózkodott, följárta kémiszolgálatát egy harmadik államnak. Katzern ajánlatát elfogadták és ettől az időtől kezdve

az idegen hatalom hírszolgálati szervezettől rendes havi fizetést kapott.

Titkos tintákkal szerelték föl és azzal bízták meg, hogy értesüléseit két bécsi címre és pedig: „Hermine Putz, Wien VIII., Piaristengasse 12.” és „Aloise Knopp, Wien IV., Heumühlgasse 2.” alá küldje. Katzern a vizsgálat folyamán — mint a cseh lapok írják, — ideálistának igyekezett föltüntetni magát, valójában azonban olyan ember volt, akit anyagi előnyökért mindenféle célnak meg lehetett nyerni. Megbízottól állandóan nagyobb összegeket kapott informá-

ciós forrásainak kibővítésére. Ezeket az összegeket természetesen saját céljaira használta föl és nem igyekezett kibővíteni hírforrásait. Megbízói azonban elnézték ezt neki, mert szolgálataira szükségük volt.

A jelek szerint Katzern kémiszolgálatát meglehetősen értékesek lehetnek, mert 1935-ben Bécsből autón Budapestre vitték.

Ettől a pillanattól fogva úgynevezett „kémrezidens” lett.

Ezekből a kémektől nem kérnek rendszeres hírszolgálatot, politikai zűrzavar, vagy mozgósítás esetén lépnek csak akcióba. Katzern, hogy feladatát elvégezhesse, állítólag Budapesten háromhetes rádiótelegrafista tanfolyamot végzett és megtanult siffrírozni.

Havonta 1200 koronát kapott szolgálatai fejében.

Egy héttel visszaérkezése után Katzern egy illatos női kézzel írt levelet kapott, a levélben egy ruhatári cédula volt az olmützi pályaudvari ruhatárra. Katzern a ruhatári cédulával elment a pályaudvarra és egy

elegáns bőröndöt vett át, amely kettős fenékkel volt ellátva és amelyben egy miniatűr rádióadó és vevő készülék volt elrejtve.

Majd kapott egy siffrakucskot, amelynek rendkívül bonyolult a rendszere. Ennek a kulcsnak segítségével kellett Katzernnek jelentéseit leadni.

A halálra ítélt kapitány felesége lengyel nemes családból származik. Az asszonynak a Právo Lidu jelentése szerint számos előkelő rokona van a lengyel diplomáciai karban. Atyja a háború alatt tábornok volt Olmützben.

Területeket kínál Kína a Szovjetnek

— Ezzel szemben feyveres segítséget kellene nyújtania
Japán ellen — Új offenzívát indít Csan Kai-Sek —

Sanghaiból jelentik: Az angol lapok értesülése szerint a tokiói kormány még nem mondott le a békekötésről és a japán kormánykörök türelmetlenül várják Csan Kai Sek marsall válaszát a legújabb békefeltételekre. Ugy tudják, hogy abban az esetben, ha a válasz elutasító lesz, akkor érvénybe lép a császári értekezés azon határozata, amely szerint Japán a Pekingi új kínai kormányt ismeri el törvényesnek. Nankingból visszahívja nagykövét és a központi kínai kormányt törvénytelennek jelenti ki.

A Daily Express rendkívül nagy feltűnést keltett jelentése szerint fontos feladattal megbízott kínai küldöttség érkezett Hongkongból Amszterdamba, utban Páris felé. A küldöttség Párisban felkeresi Wellington Koo párisi kínai nagykövetet. A küldöttség felhatalmat kapott arra, hogy Szovjetországnak nagy területi engedményeket tegyen a Japán elleni feyveres segélynyújtás eseté-

re. Ha a kínai kommunisták győzelmet aratnak, akkor Kína megkapná Szingiang, Santung és Szanxi tartományokat, a Szovjet pedig külső és belső Mongóliát. Japán teljes veresége esetén a Szovjet megkapná Koreát és Mandzsuriát a mandzsu vasutakkal együtt. Viszont a Szovjet harcászati vasúti vonalakat építhetné ki Nyugat-Kína felé és havonta 500 repülőgépet szállítana Kínának.

A „Reuter” ügynökség jelentése szerint a kínaiak a Tiencsin—Pukou vasútvonal mentén 250 kilométeres szélességben hatalmas ellentámadásra készülnek. Csan Kai-Sek tábornagy tegnap érkezett meg repülőgépen Hu Cseu Fuba, ahol megvizsgálta a kínai állásokat és Han-Fu-Cseu tábornokkal, a santungi kormányzóval tanácskozott. A kínaiak Ti-Sing város ellen is támadást indítanak. Az utolsó négy nap alatt a város háromszor cserélt gazdát és több, mint 10 ezer ember elesett mindkét részlől.

A német kisebbségi kérdés ügye Magyarországon

Budapestről jelentik: A délutáni lapok tudósítást közölnek a magyarországi német mozgalom kettészakadásáról és megállapítják, hogy a „Deutscher Kulturverein” nevű egyesület tulzó fiataljai és a liberális szellemű vezetőség között támadt ellentétek annyira kiéleződtek, hogy a fiatalok csoportja két esztendővel ezelőtti új egyesületbe tömődött, amelynek „Volksdeutsche Kameradschaft” a neve. Ez az alapszabály és engedély nélküli egyesület már hónapok óta erős működést fejt ki és anyagilag eléggé jól áll. A közeljövőben a magyarországi németység legális vezetői memorandumot juttatnak el Darányi Kálmán magyar miniszterelnöknek és abban a felirásban

tiltakozni akarnak az új egyesület működése ellen, egyben pedig közölni fogják a magyarországi német kisebbség kulturális, politikai és gazdasági követeléseit.

Vizsgálat két bucuresti-i iparüzem ellen

Bucurestiből jelentik: A Filum és Textilgyárakat tulajdonosaik bezárták. Emiatt 400 munkás az utcára került. A munkaügyi minisztérium véleménye szerint a gyártelepek bezárása demonstrációs céllal történt, minden alaposabb ok nélkül és ezért vizsgálatot rendeltek el.

Hirdessen az Arad Közlöny-ben

A krém, amelyet használsz, már nem segít.

CISBEY-teát

kel vened, amely eltünteti arcodról a pattanásokat.

CISBEY-tea

hatást gyakorol ellustult beleidre és mihamarabb megtisztítja szervezetedet mindazon mérgező anyagoktól, amelyek másként nem távoznak el.

Egy 100 gr-os doboz ára 60 lei. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Romániai lerakat: Bucuresti III. Strada Toamnei 103.

Diplomaták munkában

Belgrádból jelentik: Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök ma utazott el Berlinbe. A jugoszláv kormányelnök vonata pénteken reggel 6 óra 20 perckor érkezik meg Budapestre, a Keleti pályaudvarra, ahonnan másfél óra múlva folytatja útját Berlin felé.

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár és Schmidt Guidó államtitkár ma délután 1 órakor érkeztek vissza Budapestre Bécsbe. A pályaudvaron az osztrák kormány tagjai igen sok előkelőségi társaságban fogadták őket.

Berlinből jelentik: Beck lengyel külügyminiszter Genébe utaztában csütörtökön reggel ideérkezett. Utját valószínűleg este tovább folytatja. A lengyel külügyminiszter délután Göring porosz miniszterelnök vendége volt.

— Turisztika. A Carpatina turista-egyesület Czárán I.-osztálya tekintettel a szombat esti teaestélyre, vasárnapra turát nem ír ki. Kériük tagjainkat, kik a büféhez hozzájárultak, adományait szombaton d. u. a Fehér Kereszt nagytermébe felküldeni sziveskedjenek.

Rádiók

halozati és telep-s készülékek 120 lei betű rész-
leltározásra kaphatók gyári lerakotnál. Használt
készülékek b-cseréltetnek.
Str. I. Chendi 9. udvari raktárban

— Január 19-én, szerdán rendez meg az aradi 93-as „Closca” gyalogezred a városi színházban este 9 órakor Dragomirescu Hariton tábornok, helyőrségi parancsnok és neje védnöksége alatt a timisoarai, oradeai katonazenekarok, valamint az aradi rendőrség fuvózenekarának közreműködésével hatalmas, 120 tagú zenekarának hangversenyét. Vezényel: Botto főhadnagy, az aradi házi-
ezred zenekarának karmestere. Műsor a következő: 1. Wagner R.: Tannhäuser, nyitány. 2. Ströbl: Változatok két flügelhornra. 3. Ardeali népdalgyűjtemény. 4. Csajkovszkij: Olasz capriccio. 5. Puccini: Pillangókisasszony — nagy ábránd. 6. Elinescu: Román pásztortelenetek. 7. Csajkovszkij: 1812 ünnepi nyitány. Jegyelővétel a színház pénztáránál. Árak: Páholy 250, 170, 110. Zsölye: 100, 50, 35, 25, 15. Karzat: 10 lei.

— Serdülő fiuknak és leányoknak a „Junk” hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának igen gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu

KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand

ROZSNYAI gyógyszerár, Piața Avram Iancu

(Tel. 15-00)

1938

JANUÁR

29

IPAROS BÁL

Aszódy János:

„Mademoiselle Docteur“ halóporaira

Egy legendával kevesebb...

Idő és távolság nagyit. Régen bevált mondás ez és főleg akkor bizonyul igaznak, amikor a nagy háború kiderítetlen vagy félig kiderített ügyeiről esik szó. Sok tinta folyt el bizonyos iratokkal kapcsolatban, amelyek azóta elhalálozott tulajdonosaik azon szigorú utasítással helyeztek letétbe, hogy csak haláluk után következő tíz vagy husz éven belül nyithatók fel. Ilyen többek között Hall admirálisnak, a híres Röntgenszemű embernek paksamétája is, amely valamelyik londoni közjegyzőnél fekszik és csak 1940-ben bontható fel. A titkos levéltárak, közvetlenül a világháború befejezése után csak úgy ontották a leleplezéseket. Azóta ritkábbakká váltak a dokumentumok, sűrűbbekké a szenzációk.

Ilyen például az a hír, amely röviddel ezelőtt „Mademoiselle Docteur“-nek, a háború legendás hírű német kémnőjének Berlinben bekövetkezett haláláról számol be. A rövid hírhez, vállalkozó szellemű riporterek hosszú, magyarázó cikket szerkesztettek, amelyből kitűnt többek között az is, hogy a kémnőt Anne-Maria Lesslernek vagy Lessernek hívták, háború alatt, amikor már a „Nachrichten Büro“ szolgálatában állott, menyasszonya lett bizonyos Wynanky nevű kapitánynak, aki azonban vakbélgyulladásban elhalálozván — prózai halál utánuskapitány számára a háború alatt — a fiatal menyasszony bánatát felejtendő, újult erővel vetette magát a kalandokba és főleg ebből az időből származnak híres hadítettei. Ilyen például azon mesterfogása is, amikor a megölt belga tüzérpáncsnok ruhájába bújva, napokon keresztül úgy irányította a belga nehéztüzérséget, hogy az saját csapatainak hatalmas károkat okozott. Ezt egyéb körülmények miatt is nehéz elképzelni, leginkább azonban azért tűnik hihetetlennek, mert a beavatottak is tudják, hogy belga nehéztüzérség még a háború elején sem létezett (mintahogy francia sem volt) hát még a szétforgácsolódás időszakában, a namuri, lüttichi ostromok idején.

Nó, de nem is ez a fontos, mert hiszen a regényhősnővé vált kémnő, az egyik könyvben rettegett démon, aki az árulókat maga lövi le, másutt meg szökehadju, kékszemű angyal, ahhoz mérten, hogy az illető mű a Rajnáthól jobbra vagy balra jelent meg. Legújabbán pedig G. W. Pabst keze alól, filmben is feltámadt „Mlle. Docteur“ legendás alakja. A film érdekfeszítő, az alaka maga... Mindez azonban mellékkörülmeny. A kedves olvasót talán jobban fogja érdekelni az, hogy „Mademoiselle Docteur“ pontosan két évvel ezelőtt halt meg először. Párisi esti lap hozta a hírt. Arról volt szó akkoriban, hogy Zürich mellett, valamelyik szanatóriumban bizonyos Anne-Marie Lessler nevű betegét ápolnak, akinek látszólag senki hozzátartozója nem volt. Egyszer az a minden hónap elsején, Németországból érkező pénzküldemény mutatta, hogy a titokzatos hölgygel még törődnek valahol. Ez az elhagyatott nő — írta a párisi lap — aki körülbelül negyven évesnek látszott, nem volt más, mint a francia kémiszolgálat híres ellenfele, akit éveken keresztül hajszolt a „Deuxieme Bureau“ és akit annak idején „Mademoiselle Docteur“-nek neveztek el, mert állandóan szemüveget viselt.

A világ talán meg is elégedett volna ezzel a magyarázattal, ha a párisi cikk megjelenése után héten a német sajtóban fel nem bukkan egy magát Elisabeth Schragmüllernek nevező hölgy, aki írott dokumentumokkal és adatokkal bizonyítani kívánta, hogy ő az, akit annak idején „a világháború legnagyobb kémnőjének“ nevezett el a háború utáni idők irodalma.

Nikolai ezredes — írta a „Mlle. Docteur No. 2“ — aki a háború alatt a „Nachrichten Büro“-t vezette, hatalmazott fel arra, hogy eddigi némaságomat levette, harcra keljek azon híresztelések ellen, amelyek megcsorbitanák hírnevem. Ezek után következett Nikolai ezredesnek a kémnőhöz intézett levele, amelyben német kémügyek régi vezére kijelentette, hogy az Antant országaiban „Mademoiselle Docteur“-nak nevezett német ügynök igenis Elisabeth Schragmüller, aki a háború egész tartama alatt oldala mellett dolgozott. Ehhez a levélhez Schragmüller asszony magyarázatként röviden annyit fűzött hozzá, hogy: „...mindebből világosan kitűnik, hogy én sohasem jártam külföldön, ennek megfelelően tehát nem én vagyok a hőse azon

kalandoknak, amelyet Lessler kétszámjegyű javára könyvelt el a történelem. Miután azonban csekély személyem volt az egyetlen hölgy, aki a háború alatt a német hírszolgálat mellé beosztást kapott, kétségtelen, hogy minden egyéb híresztelés szenzáció-hajhászságnak látszik.“

Bár a magyarázat eme utolsó része kissé homályosnak látszik, elégedjünk meg mi is vele és tegyük egy lépéssel többet „Mlle. Docteur“ kitért kutató utankon. Oscar Ray, francia történelmekutató, akinek a múlt évben jelent meg hatalmas munkája a „Kémkedés története“, írja többek között valahol, hogy a német kémnő személye körüli harcok idején levelet kapott Hamburgból, amelynek bennünket érdeklő részei a következőképpen szólnak:

— „Berlini barátaim írták nekem, hogy Ön, amikor utoljára a fővárosban járt, ott „Mlle. Docteur“ nyomait kutatta. Nem akarok elődeim nyomdokába lépni és korántsem az a célom, hogy kizárólag csak a magam számára sajátítsam ki ezt a büszke előnevet, azonban előre is ki kell jelentenem, hogy én voltam az első, akitvel kapcsolatban azt először használták. Ezzel egyszersmind az is következik, hogy a német kémiszolgálat kötelékében többen voltunk, olyanok, akiket hasonlóképpen neveztek el. A háború kitörése engem Párisban ért, ahol mint ápolónő dolgoztam. Már akkor a német hírszerző iroda szolgálatában állottam és a hadüzenet után újabb megbízatásokat kaptam. Franciául tökéletesen beszéltem és amikor hamis papírokhoz jutottam, könnyűszerrel felvettem magam az egyik ambulanciára. Hosszu hónapokig dolgoztam itt, megbízóimmal állandó összeköttetésben voltam, anélkül, hogy valaki is gyanakodott volna. Később azonban a „Deuxieme Bureau“ is munkába fogott és eltöltötte a sebesültekkel való, katonai dolgokra vonatkozó beszélgetést. Ezen intézkedés ellen nem tudtam semmit tenni, mert — amint később megtudtam — néhány katona jelentést tett arról, hogy amikor a mozgókórházakba szállították őket, szöke doktornő hajlott hordágyuk fölé és halkán olyan kérdéseket tett fel nekik, amelyek nem voltak orvosi természetűek. Így szorult egyre jobban körém a háló és innen ered a „Mlle. Docteur“ elnevezés is. A kórházból sikerült elmenekülnöm, két hétig hajszoltak a szomszédos erdőkben míg vonalainkhoz érttem. A hosszú napokig tartó embervadászat még legendásabbá tette híreket azaz annak a bizonyos „Mlle Docteur“-nek a híre, akit mindezek után egész Franciaország ellenkémiszervezete keresett. Többen voltunk, mindannyian szökek, kékszeműek és kb. egykorúak. Mindnyájan a halállal játszottunk és nem csoda tehát ha valamennyiünk kalandjait, tetteit egyetlen szöke, pápaszemés német „Fräulein Doktor“-nak tulajdonítják, aki hol itt bukkant fel, hol amott és ha egy el is esett a küzdelemben, volt tiz, aki átvette a helyét.“

Ez a magyarázat látszik legelfogadhatóbbnak és egyben meg is cáfolja Elisabeth Schragmüller állításait, mintha a német hírszerző szolgálatban egyetlen nő dolgozott volna. Schragmüller és Nikolai ezredes bizonyára stratégiai szempontok vezették az Annamaria Lessler elleni sajtóharcban. Nem kevésbé igaz viszont az, hogy egy magát „Vigilant“-nak nevező, angol író, „A kémkedés nagysága és alkonya“ című munkájában ugyan csak Anne-Marie Lesslert említi, mint a „Mlle. Docteur“ cím egyetlen tulajdonosát.

Igy azután nemcsak magával a pusztá pánik tényével magyarázható, hogy a franciák már a háború első heteiben mindenfelé „Mlle. Docteur“ legendás, szökehadju, szemüveges alakját keresték. Eleinte csak ellenkémek hadserege kereste illetve ütötte bottal a nyomát, ezalatt az idő alatt a cenzura titkolta létezését. Majd, amikor ez nem járt sikerrel, más harcmódorhoz folyamodva, a lakosság bevonásával, köröztetni kezdték a kémnőt. Az újságok szenzáció-éhsége megfelelő módon felfújta a dolgot és a „Mlle. Docteur“ misztérium tulajdonképpen már ebből az időből kelteződik. Naponta fiatal nők százait zaklatták pusztán csak azért, mert — szöke volt a hajuk színe. Reggel két hágai titkos ügynök jelzi Mlle. Docteur jelenlétét, tíz óra körül Svájból kap értesítést a „Deuxieme Bureau“, egyszerre látták a kémnőt Baselban. Zürichben és

Genfben. Az ugyanazonnap esti posta sűrűnyók sorozatát hozza, amelyek közül egyik Bordeauxból, a második Marseilléből, a többiek Barcelonából, Amszterdamból jelentik, hogy a szöke csoda különböző áruházakban, mindenütt jelen van.

A legenda, a nagy háború folyamán még jobban megnőtt, megdagadt. Különös melléklet adott neki azon körülmény, hogy Annamaria Lessler — amint ebben a feljegyzések megegyeznek — a háború végével, a kalandok izgalmaival pótolandó, morfinistává vált és így került egyesek szerint a svájci idegstanatóriumba, mások szerint viszont a Bedin melletti Neuenhof gyógyintézet külön szobájába. Akárhogyan is történt, az előjelek szerint még egynehány „Mlle. Docteur“ felbukkanására számíthatunk, mint mikor jó örökség szimatjára jelentkeznek a boldog örökösök. Mert elmúlt idők híres kémnőjének lenni, még nálunkfelé, Európában is jó üzlet. Hát még, mondjuk, Hollywoodban...

Legújabb könyvek

— Zilahy Lajos: A szökevény. Tizenegyedik kiadás. A háború előtti magyar életet, az egyetemi ifjúság Bécs elleni küzdelmeit, a világháborúba hajszolt magyar lélek meghasonlását, az orosz front szörnyű és céltalan emberáldozatait, az olasz fronton a nyugati ütközeteket is tulszárnyaló Montello-csatát, a szökevények bujdosását és kivégzését, szerelem, élet, halál óriás körképét tárja elénk ebben a regényében megrázó erővel a legnépszerűbb magyar író. Egy fiatalember életén keresztül látunk bele abba a nagy világtörődülésbe, amely országok megsemmisülésén, forradalmak borzalmain át megváltoztatott mindent, kulturákat rombolt le és mezítelte az emberben az embert. A szökevény a béke, a háború és a forradalom nagy regénye, korunk vakító tükré, elejétől végig lebilincselően érdekes könyv. Zilahy Lajos: A szökevény c. regénye, amely épp úgy, mint a Két fogoly, a világ minden kultúrnyelvére le van fordítva, az összes eddigi kiadásokban teljesen elfogyott. Most jelent meg az új kiadás, az Athenaeumnál 378 lap, vászonkötésben 132.— lei (A Két fogoly új kiadása 158.— lei) minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum-újdonságok és karácsonyi könyvek jegyzékét.

— Földes Jolán: Fej, vagy írás. A világdíjnyertes Földes Jolán új, izgalmas regényének színhelye Egyiptom, a távoli világgrész, amelynek tarkaságában elvegyülnek a különböző nemzetek talájkvesztett fiai. A forrongó Európából sokféle életsorsu ember kerül Egyiptomba, de egyben mind megegyeznek: akik idejöttek, sulyos terhet jelentő multat hagytak maguk mögött. Martin Éva önmaga elől menekül Egyiptomba, de bármilyen energikus, szívós, kénytelen belátni, hogy saját magának elől lehetetlenség elmenekülni. A másik világgrész, bármerre legyen és a másik férfi, bárki legyen, nem törlí el a multat, amelyet magunkban hordunk örökre, visszavonhatatlanul. A távoli szerelem konturjai mindinkább elmosódnak és Éva hazatér, talán, hogy újra megkisérlelje az itthoni életet férje oldalán. Ugy érzi, vállalnia kell a sorsot, az aszszonyi sorsot, ami számára rendeltetett. Földes Jolán új könyve elé nagy várakozással tekint az olvasóközönség s az író teljes mértékben beváltja a hozzá fűzött várakozásokat. Ez az újszerű, ragyogó kompozíció, szélemesen könyved és mégis problémákkal teli regény mindvégig lebilincseli az olvasót. A külső történések végzetesebben belejátszanak az egyének sorsába, mint bármikor. Földes Jolán ismeri ezt az életet, ezeket az embereket, sorsokat és meglevenítő írásmódjával olyanmíra valóságággá változtatja, hogy regényének hatása alól sokáig nem tudunk szabadulni. Földes Jolán: Fej, vagy írás 344 lap, Pantheon kiadásban, pompás kiállításban, ízeve 158.— lei, kötve 191.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérjen teljes újdonságjegyzékét.

Ha fáj a lába

jöjjön

Tincuhoz

Piata Avram Iancu 12. szám 1. emelet
(Koch mézarszék felett)

Évtizedes gyakorlat alapján elsőrangú

orthopéd **cipő** kap

A Magyar Párt felhívása választó polgáraihoz

Tekintettel az esetleg elrendelendő új választásokra, felhívjuk azokat a polgártársainkat, akiknek választói joga még nincs rendezve, hogy sürgősen jelentkezzenek a Pártirodában, Str. V. Goldis 8. szám alatt délelőtt 9—1 óráig.

JELENTKEZZENEK:

1. Mindazok, akiknek volt választói joguk és azt gyakorolták is, de valami okból töröltettek, vagy kimaradtak a választói jegyzékből.

2. Mindazok, akik eddig nem rendelkeztek választói joggal és a választói névjegyzékbe nem voltak felvéve.

3. Azok, akik 21.-ik életévüket az idén, vagy tavaly betöltötték, de választói joguk eddig elintéztve nem volt.

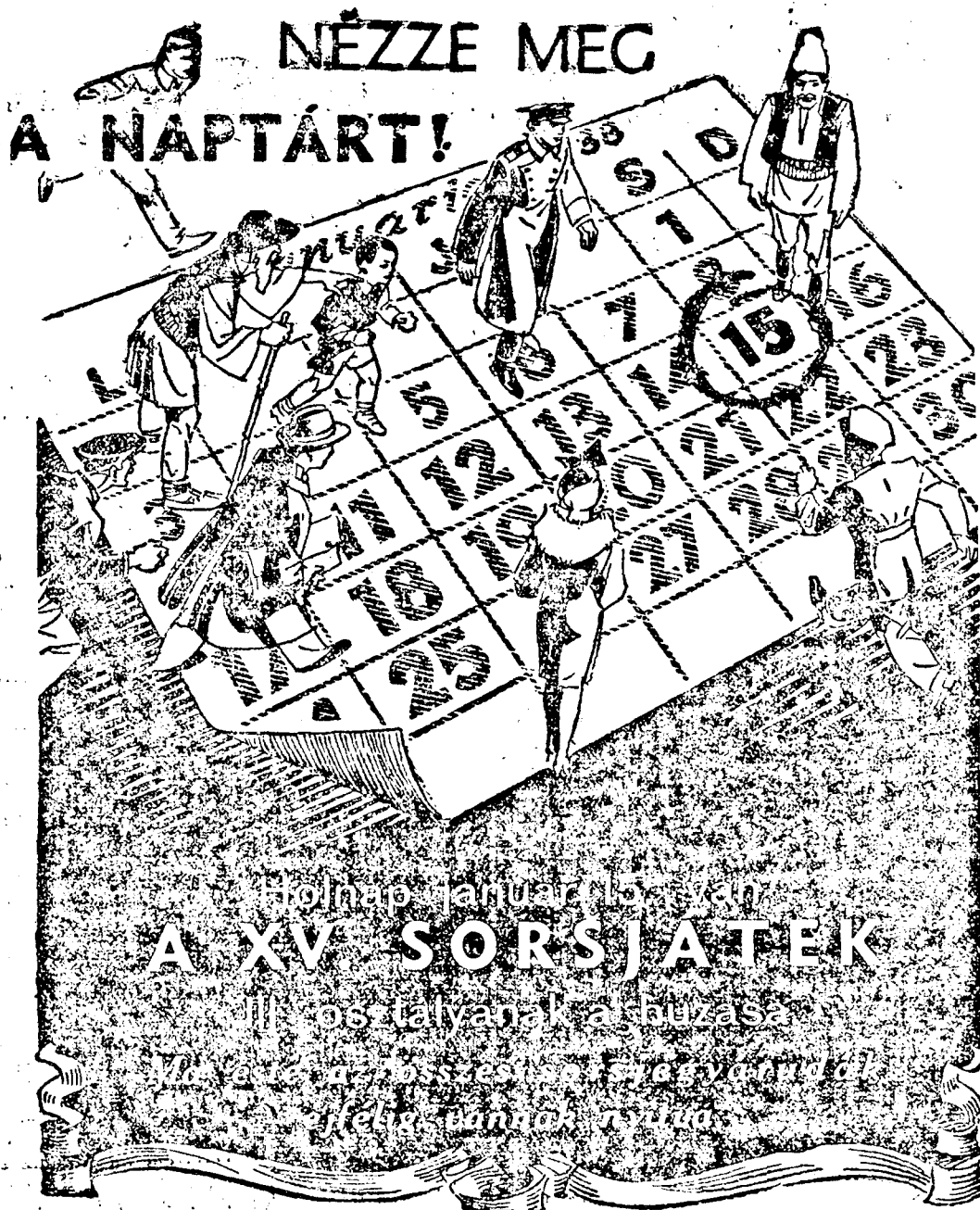
4. Mindazok a 21.-ik életévüket betöltött, férjezett, vagy haladon hölgyek, akiknek polgári iskolai, vagy más középiskolai végzettségük van. Mindazok az állami, megyei és községi tisztviselők és nyugdíjasok, valamint hadlövőgyegek, kintetett és kulturális, vagy jótékonycélu egyesületi vezető hölgyek, akiknek eddig a választói joguk nem nvert elintézt.

5. Mindazok a 25.-ik életévüket betöltött és mezőgazdasági adót fizető földművesek, akiknek mezőgazdasági kamarai választói joguk nem volt meg.

AZ ARADI MAGYAR PART ELNÖKSÉGE

Felrissítik az angol hadsereg tábornoki karát

Londonból jelentik: Az angol hadsereg tisztikarának felrissítése tovább folyik. A hadseregvezetés fontos pontjaira hat új embert neveztek ki, akik közül a legidősebb 53 éves. A katonai akadémia főnöke Paget tábornok, a katonai Intelligence Service és a stratégiai szerv igazgatója Pownall tábornok lett.

SPORT KÖZLÖNY

Jégkorongban:

Románia—Hollandia 4:1 (1:0, 2:0, 1:1)

— Románia csapata mégis indul a prágai világbajnokságon —

Amszterdam, Románia jégkorong válogatott csapata — az utolsó pillanatban szövetségi natározat értelmében — mégis részt vesz a prágai jégkorongbajnokságon. A nevezést már el is küldötték.

A Telefon Club csapata, amely külföldi partján van, kedden — mint Románia válogatott csapata — Amszterdamban mérkőzött a holland válogatott ellen. Az eredmény — szép győzelem.

Románia—Hollandia 4:1 (1:0, 2:0, 1:1)

Hollandia is nevezett a prágai világbajnokságra és miután a Telefon Club nem képviseli a romániai jégkorongsport teljes ere-

jét, szép szereplés várható Prágában.

A válogatott csapatot a cernauti-i bajnokságon válogatják ki.

Az országos jégkorongbajnokságot, — mint megírtuk — az idén Cernauti—Csernovicban bonyolítják le. A szövetség most megejtette a sorsolást:

Január 22: Északi liga—Középliga;

Január 23: Déli liga—Középliga;

Január 24: Déli liga—Északi liga.

Az Északi ligát valószínűleg a Dragos Voda, a Középligát a Miercurea Ciuc—csikszeredei csapat, a Déli ligát a Telefon Club fogja képviselni.

Szombaton dől el hogy Románia és Jugoszlávia hány csapattal vesz részt a Középeurópai Kupában

A román és jugoszláv sportkörökben rendkívül nagy érdeklődés előzi meg a Középeurópai Kupa közgyűlését, amelyet — mint ismeretes — szombatra hívtak össze Belgrádba. Ezen a gyűlésen dől el, hogy Románia és Jugoszlávia ettől az évtől kezdődőleg 2—2 csapattal vesz-e részt a KK-ban. Az alapszabály előírása szerint hasonló esetekben az alapító országoknak egyhangúlag kell dönteniük, amennyiben valamelyik ország ellene szegül a kérésnek, az nem vihető keresztül. Az olasz Wacarro ezredes san-remoi kijelentése után remény van arra, hogy Ro-

mánia és Jugoszlávia kérését teljesíti a bizottság. Annál is valószínűbb, hogy a Svájc visszalépésével megüresedett két helyet Románia és Jugoszlávia második csapatával töltik be, mert erre a 2 helyre nem volt komolyabb jelentkező.

A szombaton délután 4 órakor kezdődő közgyűlésen egyébként Romániát Luchide főtitkár képviseli. Magyarország kiküldöttei: Fischer Mór, Fodor Henrik dr. és Csányi. Olaszország: Barassi, Mauro és Coppola. Ausztria: Gerő dr., Schwarz és Liegl. Csehszlovákia: Pelikan és Valousek. Jugoszlávia: Popovics és Andreiewics.

O Három perc alatt három gólt rugott Sárosi dr. az utolsó máltai mérkőzésen. Ez is „világrekord”!

Tizennégy kerületre osztották sportszempontból az országot

Bucuresti. Az UFSR tegnapi bizottsági ülésén Cantunari egy tervezetet mutatott be, amely szerint az országot sportszempontból 14 kerületre kell beosztani. A tervezetet egy hangulag elfogadták és a részletek keresztülvitelével külön bizottságot bízhatnak meg.

O Szétosztották a divíziós alapot. A nemzeti bajnoki bizottság tegnap este tartotta első idejű ülést, amelyen mindenekelőtt szétosztották az A) ligás egyesületek között a divíziós alapot. Több késő őszi mérkőzés eredményének leigazolása után Aliman Mica játékos 4 hónapos büntetését egy hónapra szállították le.

O 2 perc 18.1 mp-el új norvég rekordot futott az 1500 méteres gyorskorcsolyázásban Engnestengen, igaz ugyan, hogy az ugyancsak norvég Staksrud 2 perc 14.9 mp-vel tartja a világrekordot ezen a távon, de Davosban érte el és a norvég szabály szerint ez nem rekord.

O Hétszáz ezer lei egy jó sportplakátért! A labdarúgó világbajnokság rendezőbizottsága százezer frankkal jutalmazott pályázatot írt ki a világbajnokság hivatalos plakátjára. A hatalmas összeg vonzóerejét tekintve, a legjobb francia művészek pályáznak.

Telepitések a határszélen

A Tempo jelenti: Ioanitescu földművelésügyi miniszter elfoglalta hivatalát, amely alkalommal elsősorban Potarca miniszter üdvözölte.

Potarca különösképpen kiemelte az összes határokon való telepítés kérdését. Románokat kell ezekre a helyekre telepíteni. Rámutatott az állam elővásárlási jogának nagy problémájára. Minden földet meg kell az államnak szereznie, ami eladásra kerül és ezekre a földekre román földműveseket kell az államnak telepítenie.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Leszállítja a CFR. az olcsóbbításra kerülő árucikkek dijszabását

A kereskedelemügyi minisztériumban ülést tartott a minisztertanácsot megelőzően az a bizottság, amelyet a megélhetés olcsóbbításának keresztülvitele céljából küldtek ki. Ennek a bizottságnak tudvalévőleg Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Savu pénzügyminiszter, Potarca közlekedésügyi és Ghitescu szövetségi miniszter a tagjai. Ez a bizottság elsősorban a falusi lakosság által használt gyapot, petróleum és a só olcsóbbításával foglalkozott.

Az Argus értesülése szerint ezeknek az árucikkeknek olcsóbbítását mindenekelőtt úgy akarják megvalósítani, hogy leszállítják ezeket az árucikkeknek fuvardíját a vasuton. Potarca közlekedésügyi miniszter már közbenjárta a CFR. vezérigazgatóságánál annak érdekében, hogy minél olcsóbb szállítási díjszabást állapítson meg ezekre a cikkekre.

Ami a világító petróleum árát illeti ennek olcsóbbítása végett úgy az állam, mint a magánvállalatok áldozatokat hoznak. Az állam ugyanis leszállítja a világító petróleumot terhelő illetékeket, míg a termelő vállalatok az árakat csökkentik. Gondoskodni kívánnak az

említett árucikkek újrafelosztási módjáról is és arra törekednek, hogy a közvetítőket lehetőleg kiküszöböljék.

A Porunca Vremii jelentése szerint egyébként a cukorgyárosok ajánlatot tettek a kormánynak a cukor árleszállításával kapcsolatban. A kormány ugyanis a cukorgyárosokhoz átiratot intézett, amelyeket felszólítottak, hogy közöljék, milyen arányú árleszállítást hajtanának végre még mielőtt a kormány szigorúbb intézkedéseket alkalmazna. A cukorgyárak közölték, hogy öt-hat lejes kilógramonkénti árleszállításra hajlandók föltéve, ha a kormány beleegez az alábbi megoldásba:

A cukorgyárak ugyanis hajlandók biztosítani az állam számára a cukor illetékéből befolyt eddigi összegeket, vagyis körülbelül 1 milliárd 200 millió lejt, egyben azonban le is szállítják a cukor árát. Ugyanekkor azt kérik, hogy kevésbé finomított cukrot gyárthassanak és azt olcsó áron hozhassák forgalomba a falvakban. Ezáltal növelnék a falvakban a cukorfogyasztást. A kormány a lap jelentése szerint — az ajánlatot tanulmány tárgyává teszi.

Tudnivalók a repülőbélyegekről alkalmazásáról

A Nemzeti Repülőalap pénztára különböző szakmai szervezetektől megkereséseket kapott s azokban azt közölték, hogy az árueladásokra vonatkozó okmányok felbélyegzése a bélyegtörvénnyel ellenkező módokat szerint történik. A Nemzeti Repülőalap pénztára ezzel kapcsolatban álláspontjának leszögezése céljából a következő felvilágosító közleményt adta ki:

Az áruk eladása és azok kifizetése alkalmával történendő felbélyegzések ügyében a Nemzeti Repülőalap pénztára választmányának végzése kielégítő, pontos és a törvény intézkedéseire alapuló felvilágosítást ad.

Helyes, hogy a törvény bélyegkötelezettség alá akarja vonni azt az eszközt, amely valamely áruszállítás kifizetését igazolja, ez az eszköz azonban nem a számla, amely csak bizonyos javak tulajdonjogának átruházását igazolja s nem az ellenérték kifizetését is. Számla létezik a hitelbe történt eladások eseteiben is. Ebben az esetben az áru kifizetése későbbben történik. Még a vevő fizetése képtelensége eseteiben is érvényben marad a számla, mert az eladás is érvényben marad tekintet nélkül arra, hogy az eladott áru kifizetését a bíróság igény bevételeivel kell szorgalmazni.

Az áruszállítások kifizetésének felbélyegzése tekintetében tehát a Nemzeti Repülőalap törvényének 7-ik szakaszában, a 7-ik fejezet 1—7. bekezdéséhez mellékelt különleges rendelkezéseket kell szem előtt tartani, a kérdéses számla felbélyegzésére vonatkozólag pedig a bélyegtörvény 14-ik szakaszának 13-ik paragrafusában, valamint a VII. fejezet 3-ik pontjának mellékletét alkotó táblázat 7-ik szakaszában foglalt rendelkezéseket. Ennél fogva kétféle illetékeztést kell végezni, amelyek egymástól teljesen függetlenek és amelyeket törvényes alapon összetévesztetni nem lehet.

A bélyegtörvény 4-ik szakaszának 20-ik paragrafusa megállapítja, hogy ha a nyugta valamely szerződés keretén belül készült, akkor az bélyegmentes, lévén azt a számlát, amely valamelyen szóbeli szerződés alapján készült s amelyet a kibocsátás napján egyenlítően kiadásra a megfelelő számlabélyeggel kell ellátni, nem pedig nyugtabélyeggel is.

Miután a bélyegtörvény 4-ik szakaszának 20-ik paragrafusa nem volt kötelező a Nemzeti

Repülőalap pénztárának választmánya 17-ik számú határozatával leszögezte, hogy ezeket a nyugtakat a Nemzeti Repülőalap javára bélyegezzék felül.

Az utólagos kifizetésre vonatkozó bejegyzések, tekintet nélkül arra, hogy számlán, vagy pedig külön nyugtan történtek-e, a Repülőalap javára külön is bélyegkötelezettség alá esnek, a Nemzeti Repülőalaptörvény 7-ik szakaszához mellékelt táblázat VII. fejezetének 1—7. bekezdése értelmében.

A fenti, felvilágosító jellegű közleményből meg lehet állapítani, hogy a Nemzeti Repülőalap kitart amellett, hogy azokat a kereskedelmi okmányokat is repülőbélyeggel kell ellátni, amelyek a bélyegtörvény 4-ik szakaszának 20-ik paragrafusa értelmében az okmánybélyegkötelezettség alól mentesek.

Emelkedett a tengeri és a buza árfolyama

A tengeriben és buzában külföldön bekövetkezett áremelkedés a belföldi piacokon is érzett hatását. A buza áremelkedése főképpen a nagyarányú görögországi vásárlásoknak tudható be. Ezeknek a vásárlásoknak következtében Görögországban a buza ára 8 szillinggel emelkedett. Ezzel egyetemben, Constantán 78 kilogramos fajsúlyu búzáért 58 ezer lejt fizettek.

Felülvizsgálják az összes erdőtermelési engedélyeket

A földművelésügyi minisztérium az erdőtermelések irányításával Florescu erdőtanácsost bízta meg. Ezzel kapcsolatban most Florescu tanácsos felülvizsgálhatja az összes kitermelési engedélyeket, mind a belföldi fogyasztás mind a kivitel szempontjából.

Mindenekelőtt azt fogja az ellenőrzés megállapítani, hogy az újabb erdőtermelési engedélyek kiadása és a már kiadott engedélyek valóban szükségesek-e a belföldi fogyasztás fedezésére és a kivitel szempontjából, továbbá, hogy az erdőtermelési engedélyek tulajdonosai mennyiben felelnek meg az erdőtörvényben előírt rendelkezéseknek.

Meg akarják állapítani azt is, hogy az erdő-

kitermelő szervezeteknek kiadott engedélyeket nem adják-e tovább magáncélokra. Szabályozni fogják a folyamatban lévő, vagy ezután megkezdődő erdőtermelési munkálatoakat is abból a szempontból, hogy összhangba hozzák azokkal az általános elvekkel, amelyeket a kormány az erdőtermeléssel kapcsolatban megállapított.

Öt milliárd lei az első évnegyed behozatali kerete

A Banca Națională munkálatoók folynak a deviza-diszponibilitás megállapítására. Ezek a munkálatoók a hét végéig befejezést nyernek. Az eddigi számítások szerint az első évnegyed behozatali kerete öt milliárd lei lesz.

— A nyugdíj felvételéhez szükséges okmányok bélyegmentessége. A nyugdíjasok figyelmébe ajánljuk, hogy a pénzügyminiszter 61901—937. sz. rendeletével megállapította, vagyis elrendelte a nyugdíjfelvételhez szükséges kérvények, bizonyítványok és egyéb okmányok bélyeg- és illetékmentességét. Ennélfogva a most következő januári nyugdíjfelvételhez szükséges bizonyítványok, melyek a nyugdíjas életbenlétét tanúsítják, a kérvénnyel együtt bélyeg- és községi illetékmentesek.

— Csehszlovákia korlátozta a romániai gyümölcs és főzelék behozatát. Prágából jelentik: A csehszlovák vasuti minisztérium betiltotta az 500 kilónál nagyobb súlyú romániai gyümölcs- és főzelékküldemények behozatát. A rendelkezés indokai még ismeretlenek.

— Sztrájkra készül háromszázezer franciaországi textilmunkás. Párisból jelentik: Háromszázezer északfranciaországi textilmunkás sztrájkra készül, mert a gyártulajdonosok nem hajlandók elfogadni az állami döntőbírósnak az ítéletét, mely szerint magasabb béreket kell fizetni a munkásoknak.

— Esett a frank árfolyama a londoni tőzsdén. A Reuter jelenti Párisból, hogy a francia munkaadók visszautasították a kormány azon javaslatát, hogy vegyenek részt azon az értekezleten, mely a munkakonfliktusok kiküszöbölését célozza. Az elutasító válasz kedvezőtlen kihatást tett a pénzpiacra, amelyen némi nyugtalanság észlelhető. A londoni tőzsdén a frank ára esett.

Kövessé a trópusok hívását!

14 pompás téli trópusi utazás a Hamburg-America Linie legszébb hajóival az Antillákra, Közép-Amerikába, Mexikó, Florida és az Amazon vidékére

HAPAG világutazása a „Reliance” luxuscőzssel 130 nap — 5 világrész

Életének legszebb utazása!

Információk prospektusok:

KUNSTLER utazási és vízumirodaiban
Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Tel. 10-89

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Az Aradi Közlöny bál naptára az 1938-ik évre

1938 január 15-én SCA (Turista-bál — Fehér Kereszt.
1938 január 15-én Hipic Club bál — Központi szálloda.
1938 január 15-én Fűszerkereskedők bálja — Dácia étterem és kávéház.
1938 január 22-én Sváb-bál — Fehér Kereszt.
1938 január 22-én Gloria sport bál — Központi szálloda
1938 január 23-án Cercul Militar — Cercul Militar.
1938 január 23-án SGA sport bál — Központi szálloda.
1938 január 29-én Principele Mircea — Cercul Românesc.
1938 február 1-én Turing Club bálja — Központi szálloda.
1938 február 2-án Cercul Militar — Cercul Militar.
1938 február 5-én Birák bálja — Központi szálloda.
1938 február 5-én AMEFA bál — Dácia étterem és kávéház
1938 február 5-én Fűszerkereskedők bálja — Fehér Kereszt.
1938 február 12-én Hakoah bálja — Fehér Kereszt.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —
PÉNTEK, JANUÁR 14.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, majd háztartási és gyógyászati tanácsok 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A Ion Ghiga-zenekar játéka. A műsorban a következő szerzők művei: P. Constantinescu, Glinka, Rimsky-Korsakov, Lindemann, Lincke, Niemann. 14.10: Időjelzés, időjárás-jelentés, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Felolvasás. 18: Időjelzés, időjárás-jelentés. 18.02: A Stanesco-testvérek zenekarának hangversenye, Jenny Boerescu énekszámaival. 19: Művészeti felolvasás. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.55: Rádióegyetem. N. I. Herescu egyetemi tanár felolvasása. 20.10: Caloni Gheorghiu-Villea román népdalokat énekel. 20.35: Nicolae Petrascu felolvasása. 20.55: Wagner: „Tannhäuser“, opera 3 felolvasásban. A főszerepet Pilinszky Zsigmond énekl. (Gramofonlemez). Az operaelőadás I. szünetében (22.10—22.25): Hírek. A II. szünetben (22.55—23.05): Sport. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A magyar táncok virágnyelve. 11.45: Miért görnyed a gyermek a könyvei fölfe? (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13.05: Akom Lajos énekegyüttese. 13.45: Hírek. 14—15.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Közben, kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.40: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Son Harry gordonkázik zongorakísérettel. 18.35: Sportközlemények. 18.45: Tánclémezek. 19.50: Tolnai Gábor dr. előadása. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. Az I. felvonás után, kb. 21.20: Hírek. A II. felvonás után, kb. 22.55: Időjárás-jelentés. Az előadás után, kb. 23.30: Közvetítés a Britannia-szállóból. 24: Hírek angol nyelven.

0.06: A rádió szalonzenekara.
Budapest II. 19.40—20.10: Gyorsíró tanfolyam. 20.30—20.55: Osváth Tibor elbeszélése. 21—21.20: Hírek. 21.30—22.30: Közvetítés a Pátria-kávéházból. 22.35—23.30: Közvetítés a Metropolisz-szállóból.

SZOMBAT, JANUÁR 15.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon. (Jos. Strauss: Polka, Seybold: Falusi kovácsok. Lincke: Idill), majd háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny gramofonlemezekon. A műsorban a következő szerzők művei: Mendelssohn, Berlioz, Dukas, Debussy, Ravel, Mussorgsky. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.25: Vidám dalok gramofonlemezekon. 15: Felolvasás. 17: Ora strajerilor. 18: Időjelzés, időjárás-jelentés. 18.02: A Victor Predescu-zenekar hangversenye. Román zene. 19: Ovidiu Papadima felolvasása. 19.15: Zenekari hangszerek bemutatása, utána Alex. Bădăuță előadása. 20.35: Alex. Boienescu román népdalokat énekel. 21: Rádióegyetem. 21.15: A rádió énekkarának hangversenye Viorica Anghel énekszámaival. Vezényel: Const. Bobescu. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Sandu Marcu-zenekar hangversenye. Értelmi zene közvetítése a „Cina“ vendéglőből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Pakots József elbeszéléseiből. (Felolvasás). 11.45: Mit nézzünk meg? A központi városházát ismerteti Mesterházy Jenő. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13.05: Farnadi Edit zongorázik, D. Pálffy Mária énekel, zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A tej. (Felolvasás). 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A világ legnagyobb meteoritja. 18.30: Rácz Zsiga és cigányzenekara. 19.35: A legérgebb magyar pénzintézet. 20: Vig özvegy. Operett három felvonásban. Zenéjét szerezte Lehár

Ferenc. Utána kb.: 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.55: Közvetítés a Belvárosi kávéházból. Szabó Kálmán jazz-zenekara játszik. 23.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19—19.25: Mezőgazdasági télóra. 19.40—20.10: Szerémi Gusztáv brácsázik, zongorán kíséri Szerémi Magda. 20.15—21.30: Az I. honvéd gyalogezred zenekara. 21.35—22: Hírek. 22.05—23.15: A rádió szalonzenekara.

Alulírottak szomorú szívvel, de Isten szent akaratában való megnyugvással tudatják, hogy szeretett jó édesapa, após, nagybácsi, sógor, rokon és jóbarát

idősebb f. k.

Kincses Dezső

nyug. telekkönyvi igazgató

f. évi január hó 12-én déli 1 órakor jó-ságos életének 76-ik évében rövid szenvedés után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunyt.

Az Istenben boldogultnak földi maradványai f. hó 14-én d. u. 5 órakor fognak az „Eternitatea“ (telső-temető) halottasházából a román kat. egyház szertartásai szerint az ugyanottani családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunyt lelki üdvéért jan. hó 15-én d. e. 10 órakor fog a helybeli főtiszt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Soha el nem muló szeretettel fogjuk drága emléket megőrizni!

Arad, 1938 január hó 12.

Vulcu Jánosné szül. Kincses Erzsébet,
dr. Kincses Miklós,

özv. Rotariu Jánosné szül. Kincses Janka,
ifj. Kincses Dezső — gyermekei

Vulcu János veje — ifj. Kincses Dezsőné
szül. Eberlein Margit menyje

ugyszintén az összes közeli és távoli rokonok
nevében is.

„PIETATEA“
Intreprindere de pompe funebre Arad, Str. Eminescu 30.
Depozit Calea Saguna 60-62, Telefon No. 1391.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

Egy fiatal diszkrét asszonyka őszinte barátságát keresem. „Szóke“ jelzőre a fiókiadóba. 416

ALKALMAZÁS

Tiszta mindenest azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban.

Angolos nő és gyermekruhákat házhoz megyek varrni. Cimeket a kiadóba kérem. 397

Azonnali belépésre keresek egy ügyes vegyeskereskedő segédet. A. Brándas. Bázava. 298

Megbízható jobb nő idősebb házaspár vagy kis család háztartását vállalja, esetleg gyermekek mellé megy. Cimeket a fiókiadóba kér. 417

Román nemzetiségű perfekt román levelezőnő, esetleg levelezőt keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat „Perfekt levelező“ jelzőre a kiadóba kérnek. 408

Megbízható bejárónő ajánkozik azonnali. Strada Ilarie Chendi 7. házszám. 409

Egy 16 családból való fiút tanulónak keresek. Galambos Mihály Kovács, Chisinau-Cris. 413

OKTATÁS

Szabászáti és varrás-tanfolyamot kezd január 15-én. Gyorsan és pontosan elsajátítható a legújabb párisi divat szerint tanítok olcsó áron. „Salon Eugenia“ Piața Avram Iancu 18 (Bárony-ház). 388

LAKÁS

Elegáns különbejáratú butorozott szoba központi fűtéssel, hideg-melegvízi mosdóval kiadó. Cim a kiadóban. 414

1-2 uriembernek elegáns butorozott szoba kiadó, fürdőszoba használattal. Cim a kiadóban. 405

VÉTEL, ELADÁS

Egy használt 16-20 l. fagyaltgép keresetlik. Gadi cofetar, Nádla. 410

Veszek használt, de csak jókarban lévő tizedes mérleget 500 kg. súlyig. Cim Szűcs fakereskedő, Nádla. 412

Ford és Hanomag traktorok, téglá- és cserép-prések, esztergapadok, szállag-fűrészek, 60 HP. Diesel, 16-20 HP. petróleum-motorok, egy központi tüzfűtőkendő, 4-6 HP cséplőgarnitúrák, hengerek, malmi-gépek, rovátkoló- és csiszológép, 120 és 200 HP. stabil gépek szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich, Timisoara IV., Strada Vespasian No. 4. 247

12 személyes ezüst evőeszközt keresek megvételre sürgősen. Comisio biz. üzlet. Dacia kávéház mellett. 379

Használt, jókarban lévő gyermekkoszt megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

KÜLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban tiszta, féregmentes helyiségben lakásberendezések, valamint fehérnemű, ágynemű garancia mellett olcsón beraktározhatók. Eladni valót közvetíték és a legmagasabb elérhető áron elhelyezem. Olcsón ladó 50 drb. magashátú karosszék egyleteknek, vagy gyűléstermeknek megfelelő. Továbbá egy nagy üvegfa, villanycsillár, vasgép, asztal és egy divány. Str. Moise Nicoara 9-11. 373

HALÓSZOBA sötét, modern kivitelben lei 8500, csontszínű leányzóba, ebédli lei 6800, kombinált szekrények hozzá rezamié és fotellók, varrógépek, velencei ágyesillatok, Hermelin sálak és antik ékszerek, valódi és beiföldi perzsák kaphatók. — Zálogkölcsonőket közvetítünk, zálogtárgyakra előleget nyújtunk. Teljes lakberendezést keresünk. Megbízott: TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz palota. 301

Halálozás

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlászholmit, — Vásárolok lakásban és padlason heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóba, vagy lakasomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gadju-uoca 51. Steiner Sándor.

Legújabb jelentéseink:

Ofelsége II. Carol király nagyhorderejű angol nyilatkozatának eredeti teljes szövege

— „Az adott biztosítékokért elismeréssel kell lennünk“, — írja Easterman híres intervjújának végéhez a Daily Herald

Az Aradi Közlöny legutóbbi számaiban megemlékeztünk arról a nyilatkozatról, amelyet

Ofelsége II. Carol király adott a Daily Herald című angol munkáspárti lap tudósítójának. A hivatalos szöveg alapján az alábbiakban ismertetjük a nyilatkozat teljes szövegét.

A cikk bevezetésében Easterman hirlapíró jellemzi Ofelsége II. Carol királyt és hangsúlyozza, hogy az uralkodó élettel és erővel teli személyiség, aki uralkodása alatt királyi politikai érzékről tett bizonyosságot és mindig teljesen ura a helyzetnek.

Az újságíró első kérdése az volt, hogy a jelenlegi kormány vajon nem-e alkotmányos formában működő diktatura? A király a következőképpen válaszolt:

— Igen fontos kérdés. Csak hogy a parancsuralomnak nem lehet mindenütt azonos magyarázatot adni. Más jelent egyik és más a másik országban. A demokráciának nem lehet olyan alkalmazása mindenütt, mint Angliában. A romániai pártok és politikai állapotok között csak az uralkodó szilárd pont és ő irányíthatja az életet egyenes vonalra. Semmiféle diktatórikus sugalmazásról nincsen szó, ahogyan azt ön felfogja. Az adott helyzetben lelkiismeretemben mindig felmerül az a feladat, hogy megítéljem, melyek az országra ártalmas jelenségek. Nem áll szándékomban azonban olyan intézkedéseket hozni, melyek a diktatura jellegével volnának illethetők. Kormányom a végrehajtó hatalom tekintélyén és ennek szellemén alapszik, a végrehajtó hatalom pedig az uralkodó és a kormánya. A mi alkotmányunk szellemében az uralkodónak és kormányának együtt kell dolgoznia.

Az újságíró azt a megjegyzést tette, hogy a közvéleményt meglepte, egy kisebbségben maradt párt kormányra hívása.

A király így válaszolt:

— Nem tudom, vajon a választások mindig a közvélemény akaratát tükrözik-e vissza.

Az uralkodó szerepe megítélni, hogy milyen a lakosság tényleges közszelleme. Tagadhatatlan, hogy Romániában ez a közszellem a nacionalizmus felé irányul, ezért volt a közszellemnek megfelelő egy a többiekénél nemzetibb jellegű pártot hívni uralomra. Választásomban nem az vezetett, amit erről másutt mondani fognak, hanem a nemzeti szükségletek felismerése. A kormánynak tekintélye van és azt hiszem, hogy ez szükséges dolog. A nép érezni akarja, hogy rend van az országban. A belpolitikát nem szabad összetéveszteni a külpolitikával.

Ahogy én most az országot irányítom, ezt demokratikusan teszem.

A cenzuráról a király azt mondta, hogy ez nem új dolog, hiszen már négy év óta fennáll.

— Elvben nem helyeslem — mondotta az uralkodó — de egyes esetekben szükséges. Önöknek tekintettel kell lenniük arra, hogy a román sajtó nem azonos az angliaiával.

Az újságíró ezután a kormányutódlásból kimaradt pártokról beszélt. Az uralkodó erre a kérdésre azt válaszolta, hogy

a többi pártokat az ország érdekeire való tekintettel hagyta figyelmen kívül.

— Elhatározásomban nem merült fel a fas-

izmus, vagy más rendszerek kérdése. A kormány belpolitikai programja nem érinti Románia szövetségeit, vagy határokon túli politikáját.

Arra a kérdésre, helyesli-e a kormány belpolitikáját, a király így válaszolt:

— Az új kabinet az én kormányom és helyeslésemet kell bírnia.

Az újságíró ezután a zsidókérdésre tért át és beszélt az intézkedésekről, amelyeket a zsidók ellen készülnek hozni.

A király kijelentette, hogy a jelenlegi politikai helyzet főtenyezője a romániai zsidókérdés.

— Kétségbevonhatatlan — mondotta a király, — hogy az országban erős zsidóellenes áramlat uralkodik. A mi történelmünkben ez a kérdés régi keletű.

Elvben revízió alá veszik azoknak a zsidóknak az állampolgárságát akik a háború után jöttek az országba.

A háború után az oroszországi és galíciai zsi-

dók inváziója következett be és ezek illegálisan jöttek az országba s számuk tulságosan nagy. Egyesek azt mondják, hogy 800 ezer a számuk, ténylegesen maximum 250 ezren jöttek az országba, előzöltek a falvakat és nem jó elemeknek bizonyultak. Állampolgárnak lehet-e tekinteni azt, aki csalárd úton jutott be az országba?

Nem érintik az intézkedések azokat a zsidókat akik a háború előttről élnek az országban.

A többiek a háború után érkezettek ügyében majd elvállik, hogy mi a tennivaló. Nincs szó kiutasításról, de a közszellem megkívánja, hogy ne adjunk politikai jogokat a beözölőknek. Külföldön ennek nem szabad nyugtalanságot keltenie. Nem leszünk kegyetlenek.

A beözölő zsidók nem tartozhatnak a kisebbségi szerződések joghatálya alá,

mert ezek csak a háború eredményeképpen törvényesen átutalt területek polgáraira vonatkoznak. Ebben a kérdésben éppugy, mint a többi, az országra vonatkozó kérdésekben felmerült számomra az a lelkiismereti feladat: figyelmen kívül hagyom-e, vagy pedig követem-e a közvélemény akaratát.

— Ami a jövőt illeti, határozataimban azt fogom szemelőtt tartani, mit tekintek jobbnak az ország és népem számára. Az Angliával való politikát nem változtatjuk meg, hanem megerősítjük.

Kijelentette a király, örömmel várja londoni útját, amit már régen tervez.

A Daily Herald a nyilatkozatot a következő megjegyzések kíséretében teszi közzé:

„Ez a legfontosabb és legmértékadóbb nyilatkozat, ami a romániai új helyzetről a világsajtóban megjelent.

Az adott biztosítékokért elismeréssel kell lennünk.“

A Daily Herald cikkét, mint Párisból jelentik, több francia lap is átvette.

Elkerülhetetlennek látszik a francia kormányválság

Lényegesen emelkedett a font és a dollár a párisi tőzsdén
Anglától és Amerikától vár pénzügyi segítséget a francia kormány
Chautemps felvetette a bizalmi kérdést

Ma délután a francia kamara ülést tartott, amelyen Chautemps miniszterelnök hosszabb beszédet mondott.

— Az ország pénzügyi helyzetében — mondotta — semmi ok nincs nyugtalanságra. A költségvetés egyensúlyban van és a kincstár helyzete olyan, hogy eleget tud tenni minden feladatban levő negyedévi kötelezettségének. Másfelől kétségtelen, hogy társadalmi téren is nyugtalanság mutatkozik. Általános munkabeszüntetésről beszéltek és társadalmi zavargásokról, amelyek komoly megpróbáltatásoknak tették ki máris az ország idegeit. A zavargások azonban szerencsés módon elsimultak és a sztrájkok sem húzódtak túl sokáig.

A délelőtti minisztertanácson a kormány által hozott határozatokat a francia délutáni és esti sajtó élénk megjegyzésekkel kíséri. Különösen azt a határozatot, amely a frank megvédésére vonatkozik. A Paris Soir szerint a kormány

az üzérkedések letörése céljából pénteken bezárhatja a tőzsdét és felkéri Angliát valamint az Egyesült Államokat, hogy a hármas pénzügyi egyezmény értelmében nyújt sanak segédkezet Franciaországnak, a frank ellen irányuló támadásokkal szemben.

A kormány több tagja az újságírók előtt hangoztatta, hogy a kormány lemondásáról szó sincs. Fournier, a jegybank kormányzója szintén hangoztatta, hogy az izgalom túlzott. A kormány a képviselőházban bebizonyítja majd, hogy a helyzet nem olyan súlyos, mint azt egyesek beállítják. Az ellenzéki sajtó azonban — a miniszterek kijelentései ellenére — úgy véli, hogy aktuális a kormányválság kitörése,

csak kissé kitolódott. Ma már legfeljebb arról lehet vita, hogy a válság hétfőn, vagy kedden válik-e esedékessé. A lapok szerint a kormány tagjai között a megoldási tervezetek tekintetében ellentétek merültek fel. Daladier és Benet helyeslik Paul Reynauld elgondolását és a kormány mérsékelt átalakítását kívánatosnak látják. Leon Blum és Faure szocialista miniszterek Sarraut vezetése alatt álló kormány megalakítását látnák legszívesebben. Ennek feladata a

valutaellenőrzés életbeléptetése volna. A parlament folyosóján úgy vélik, hogy a kormányválság elkerülhetetlen.

A tőzsde hangulata ma is izgatott volt. A valuta-szabályozó alap közelbeléssel folytán kissé szabadabban engedték kialakulni a valuták árfolyamait. Ennek következtében

a font-sterling és a dollár árfolyama lényegesen emelkedett.

A font-sterling a tegnapi 140.63-as jegyzéssel szemben 149.50-re, a dollár a tegnapi 29.53. 75-ös jegyzéssel szemben 29.93-ra emelkedve zárult.

A francia miniszterelnök ezután felhívta a politikai pártok képviselőit, hogy mondják meg őszintén, lelkük mélyén helyeslik-e a valuta-szabadság elvét, majd a többségi pártok képviselőihez fordult és nekik adta fel a kérdést, hogy helyeslik-e a kül- és belpolitikai téren tanúsított politikáját.

Beszédének végén Chautemps miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést,

amely után hosszabb szünetet rendelt el. A közép és baloldal élénk tapsal fejezte ki tetszésnyilvánítását a kormányfő beszéde iránt.